

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	7
คำนำผู้แปล	8
คำนำ โดย ทอม การ์ดเนอร์ ผู้ก่อตั้งเดอะ มีอติลีย์ พูล	9
คำขอบคุณ	11
1 ทำไมสถานะทางอารมณ์จึงสำคัญมากกว่าครั้งใดๆ ในตอนนี้	16
2 วิทยาศาสตร์เบื้องหลังสาว ๆ	32
3 เทพพยากรณ์แห่งการลงทุน	52
4 ซื้อขายน้อยลง กำไรมากขึ้น	62
5 สบายความมั่นใจเกินเหตุ	70
6 หลีกหนีความเสี่ยง	78
7 จดจ่อกับการมองโลกในแง่ร้ายเชิงบวก	86
8 ศึกษาอย่างถี่ถ้วน	92
9 เมินแรงกดดันจากเพื่อนฝูง	102
10 เรียนรู้จากความผิดพลาด	116
11 โอบรับอิทธิพลสตรี	128
12 คงความสม่ำเสมอและคงทนของรายได้	136
13 ให้คุณค่ากับคนและสัมพันธ์ภาพ	142
14 ตั้งคำถามกับกูรู	156
15 ยุติธรรมและมีจริยธรรม	162
16 หลักเบื้องต้นของการลงทุนอย่างชาว Fool	170

ภาคผนวก

- สรุปสภาวะทางอารมณ์ของนักลงทุนสตรี
และสิ่งที่สามารถเรียนรู้จากออร์เรน บัฟเฟตต์ 198
- สัมภาษณ์นักลงทุนแบบเน้นคุณค่า
ลิซา ราพูอาโน, CFA
ผู้ก่อตั้งเลน ไฟฟ์ แคปิตอล แมเนจเม้นต์ 204
- สัมภาษณ์นักลงทุนแบบเน้นคุณค่า
ลอเรน ซี. เทมเบิลตัน
ผู้ก่อตั้งลอเรน เทมเบิลตัน แคปิตอล แมเนจเม้นต์ 226
- สัมภาษณ์นักลงทุนแบบเน้นคุณค่า
แคนเดซ คิง เวียร์ และอมีเลีย เวียร์
พาราไดม์ แคปิตอล แมเนจเม้นต์ 236
- สัมภาษณ์นักลงทุนแบบเน้นคุณค่า
บิล แมนน์
ผู้จัดการกองทุนม็อตลีย์ ฟูล อินดีเพนเดนซ์
และม็อตลีย์ ฟูล เกรต อเมริกา 252

หนังสืออ่านเพิ่มเติม :

- สำหรับนักลงทุนทุกระดับซึ่งต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 262
- เกี่ยวกับผู้เขียน 270
- เกี่ยวกับผู้ก่อตั้งเดอะ ม็อตลีย์ ฟูล 271
- เกี่ยวกับผู้แปล 272

คำนำสำนักพิมพ์

วอร์เรน บัฟเฟตต์ นักลงทุนที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงมากที่สุดในยุคนี้ แนวคิดและวิธีการลงทุน หรือแม้แต่ประวัติและชีวิตส่วนตัวของเขากลายเป็นแบบอย่างที่หลายคนพยายามศึกษา วิเคราะห์ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการลงทุนหรือปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจ แต่มีสิ่งหนึ่งที่หลายคนมองข้ามไป คือ สภาวะทางอารมณ์และลักษณะนิสัยที่เหมือนผู้หญิง ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการตัดสินใจลงทุนที่ทำให้เขาสามารถเอาชนะตลาดในหลายสิบปีที่ผ่านมา

คุณลักษณะที่เหมือนผู้หญิงในข้อไหนที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จคือประเด็นสำคัญที่หนังสือเล่มนี้จะบอกกับคุณ *คิดแบบผู้หญิง รวยแบบบัฟเฟตต์* หรือ *Warren Buffett Invests Like a Girl: And Why You Should, Too* เขียนโดย ลูแอน ลอฟตัน บรรณาธิการบริหารฝ่ายเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตของเดอะ ม็อตลีย์ ฟูล บริษัทที่ให้ความรู้ด้านการเงินผ่านสื่อมัลติมีเดียที่มีผู้เข้าชมเดือนละ 5 ล้านคน จึงมั่นใจได้ว่า ข้อมูลที่นำเสนอผ่านหนังสือเล่มนี้ ได้ผ่านการศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์จากทีมงานที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญด้านการเงิน การลงทุนมาเป็นอย่างดี ไม่ว่าคุณจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย หากคุณเป็นคนหนึ่งที่ต้องการเรียนรู้เคล็ดลับการลงทุนของวอร์เรน บัฟเฟตต์ หนังสือเล่มนี้จะตอบโจทย์ของคุณได้เป็นอย่างดี

คำนำ

โดย **ทอม การ์ดเนอร์** ผู้ก่อตั้งเดอะ มิวตลิย์ ฟูล

นี่คือหนังสือเกี่ยวกับการลงทุนสำหรับนักลงทุน โดยจะเน้นปัจจัยต่างๆ ซึ่งจะเป็นตัวตัดสินที่ดีที่สุดว่า คุณจะได้เงินหรือสูญเงิน และคุณ จะชนะตลาดหรือไม่

พูดเท่านั้นคงทำให้คุณคิดว่า คุณกำลังจะอ่านหนังสือเกี่ยวกับการเลือกหุ้น - ที่จะทำให้คุณซื้อใจไว้ แทนธนาคารแห่งอเมริกา วิธีการประเมินความสามารถในการทำกำไรของบริษัท เพื่อคุณจะได้ลงทุนใน แอปเปิลของสตีฟ จอบส์ ไม่ใช่ซีรีส์อร์ตของโดนัลด์ ทรัมป์ส์ วิธีการชุดคู้ย งบการเงินชนิดเจาะลึก วิธีการหาบริษัทที่จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 10, 20 หรือ 100 เท่า

แต่ ไม่ใช่เลย

หนังสือเล่มนี้จะวิเคราะห์สิ่งที่จะพลิกโฉมผลงานของคุณในฐานะ นักลงทุน คือ...สมองของคุณ อารมณ์ของคุณ และบุคลิกภาพของคุณ ซึ่งหากคุณสามารถควบคุมทั้งหมดนี้ได้ ผลตอบแทนจากการลงทุนของคุณจะนำคุณไปสู่อิสรภาพทางการเงินในแบบของมิวตลิย์ ฟูล แต่ถ้ามัน ควบคุมคุณ ก็ขอให้คุณจงหลับตาปีเลย เรื่องสยองเกิดขึ้นแน่ เพราะคุณ จะขายตอนที่ควรซื้อ จะซื้อเมื่อควรสงสัย จะตะโกนไววายขณะที่ควร จะเรี่ยนรู้ จะซื้อๆ ขายๆ เมื่อควรจะลงทุนระยะยาว

หากคุณต้องการจะทำเงินมากขึ้นและมากขึ้นจากตลาดอย่างยั่งยืน - จากหุ้นสามัญหรือกองทุนรวม - คุณจะต้องเรียนรู้วิธีการควบคุมสภาวะ ทางอารมณ์ของคุณให้ได้ และที่ที่คุณจะเริ่มต้นก็คือจากหนังสือเล่มนี้ ซึ่งลูแอน ลอฟตันจะเผยให้คุณได้ทราบว่าวอร์เรน บัฟเฟตต์จัดการกับ

เงินลงทุนก้อนเล็กๆ สมัยเป็นวัยรุ่นจนกลายเป็นพอร์ตโฟลิโอการลงทุนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและยอดเยี่ยมที่สุดในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติได้อย่างไร นี่เป็นกรณีศึกษาที่คุ้มค่ายิ่ง!

จนกระทั่งบัดนี้ สาธุศิษย์ของวอร์เรน บัฟเฟตต์ก็ยังคงมองหาเคล็ดลับของเขาผิดที่ พวกเขาวิ่งแต่ไปมุ่งกับตัวแปรซับซ้อนต่างๆ และชุดค้นหาโมเดลการประเมินค่าของวอร์เรน บัฟเฟตต์ พยายามสืบถามจากเพื่อนสนิทและชุดข้อมูลเข้าไปในชีวิตส่วนตัวของเขาอย่างไม่เกรงอกเกรงใจ เสียเวลาไปหลายสิบปีโดยมองข้ามสิ่งที่สำคัญที่สุด...แต่เอาเถอะ อย่างน้อยพวกเขาก็พยายามกันแล้ว!

ณ วอลล์สตรีท ที่โต๊ะทำงานของบรรดานักค้าและเซลล์แมนจอมไวทั้งหลาย คนเหล่านี้ไม่เคยแยแสกับวอร์เรน พวกเขาพยายามสุดความสามารถที่จะทำสามสิ่งสุดยอด คือ 1) ทำลายพอร์ตโฟลิโอของนักลงทุน 2) ทำลายสมดุลของนายจ้างของพวกเขา และ 3) ทำลายเศรษฐกิจโลกให้ราบเป็นหน้ากลอง ทั้งหมดนี้ก็เพื่อโบนัสก้อนใหญ่ที่มาจากค่าคอมมิชชัน พวกเขาไม่ได้เล่นเกมการลงทุน แต่เป็นเกมชุดกำไรจากความเสียหายของพวกเขา

หากคุณอยากจะรู้วิธีทำเงินล้านจากการลงทุนในหุ้น ให้คุณทำสิ่งตรงกันข้ามกับที่เสนอโดยโลกที่บ้าระห่าอย่างวอลล์สตรีท ที่ซึ่งผู้ชายจะเป็นผู้ชายวันยังค่ำจนกระทั่งวันที่ต้องนั่งวอนขอให้ชาวบ้านผู้เสียภาษีเอาเงินมาช่วยยกบูกี้

ชาว Fool ทั้งหลาย จงเปิดหนังสือเล่มนี้ แล้วเจ้าจะได้เห็นวอร์เรน บัฟเฟตต์ ในโลกมองข้ามและเพิกเฉย มันธรรมดาจริงๆ คือ...วอร์เรน บัฟเฟตต์ ลงทุนเหมือนผู้หญิง!

1

ทำไมสภาวะทางอารมณ์
จึงสำคัญมากกว่ารู้ใจๆ ในตอนนี้

เดือนกันยายน 2008 บริตनी สเปียร์สปูทางกลับสู่ความยิ่งใหญ่ในงานแจกรางวัลเอ็มทีวี มิวสิค วิดีโออีกครั้งหลังจากการแสดงที่น่าเบื่อหน่ายของเธอในปี 2007 แลนซ์ อาร์มสตรอง แชมป์จักรยานทัวร์ เตอพรองซ์ 6 สมัยประกาศลงชิงชัยอีกครั้งหลังจากที่ปลดเกษียณไปแล้ว พายุเฮอริเคน ไคค์ เป็นเฮอริเคนลูกที่ห้าของฤดูพายุเฮอริเคนในแอตแลนติกในการประชุมใหญ่ของพรรค ตัวแทนพรรครีพับลิกันประกาศส่งจอห์น แมคเคนเป็นผู้สมัครลงชิงชัยตำแหน่งประธานาธิบดีในการเลือกตั้งเดือนพฤศจิกายน มิกกี รูร์คหวนกลับมาเป็นที่จับตาอีกครั้ง หลังจากภาพยนตร์เรื่อง The Wrestler ได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในเทศกาลหนังเมืองเวนิส รอเจอร์ เฟตเตอเธอร์ชนะการแข่งขันเทนนิส ยูเอส โอเพน เป็นสมัยที่ 5 ติดต่อกันอย่างน่าอัศจรรย์ ขณะที่เซรีนา วิลเลียมส์ ครองแชมป์เป็นครั้งที่ 3 และเป็นครั้งแรกนับจากปี 2002 นักร้องเพลงเร็ปเอ็ม.ไอ.เอ. จากอังกฤษมี "Paper Planes" เป็นเพลงสุดฮิต เช่นเดียวกับที.ไอ. นักร้องในสังกัดของแอตแลนตาเจ้าของเพลง "Whatever You Like" แฟนละคร The Office ทางช่อง NBC พาถิ่นฟ้าคอยดูฤดูกาลที่ 5 เพื่อดูว่าไมเคิล สก็อตต์และพรรคพวกในบริษัท ดันเดอร์ มิฟฟลินจะมีอะไรเด็ดๆ มาให้ตื่นเต้นอีก และนวยอร์ก ไจแอนท์ผู้ป้องกันตำแหน่งแชมป์ซูเปอร์โบวล์พิชิตวอชิงตัน เรดสกินส์ไป 16-7 ในการเปิดฤดูกาลแข่งขันอเมริกันฟุตบอล NFL

ทว่าหลังจากขึ้นเดือนใหม่ไม่ถึงสองสัปดาห์ดี โลกก็พลิกเปลี่ยนไปตลอดกาล

วิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นสร้างความตื่นตระหนกให้แก่ นักลงทุนรายย่อยและรัฐบาลทั่วโลกไม่น้อยหน้ากัน *ความตื่นตระหนก* เป็นคำที่เหมาะสมที่สุดในการอธิบายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในฤดูใบไม้ผลิปี 2008 วิลเลียม เกรแฮม ชัมเนอร์ ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยเยล ซึ่งเคยเขียนเกี่ยวกับการตื่นตระหนกของตลาดในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ให้นิยามความตื่นตระหนกว่าคือ “คลื่นอารมณ์ ความกลัว และความตื่นตกใจ ที่ค่อนข้างไร้เหตุผล เป็นสิ่งที่เร่งเร้าให้เกิดวิกฤติซึ่งแม้จะเป็นความจริง และหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้ใหญ่โตเกินความจริง รวมทั้งปัญหาร้ายแรงที่เป็นไปได้ และปล้นความกล้าหาญและพลังงานทั้งหมดไปจากเรา”

ก่อนหน้านั้นในปีเดียวกันเราได้เห็นเค้าลางของความบ้าคลั่งนี้มาก่อนแล้วเมื่อยอดการลงทุนด้วยหนี้ (leverage) พุ่งสูงลิบ และการชะลอตัวลงของตลาดบ้านพักอาศัยที่ทำให้บริษัทที่เต็มไปด้วยหนี้สินทั้งหลาย เช่น ธนาคารเพื่อการลงทุนแบร์ สเตียร์น กลายเป็นอัมพาต และต้องถูกบังคับขายกิจการให้แก่เจพี มอร์แกน (ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง) ในเดือนมีนาคม 2008 ในราคาต่ำ การบูมของตลาดบ้านจากการปล่อยกู้ผู้ซื้อฟรีมโดยธนาคารและบริษัทต่างๆ ในวอลล์สตรีทที่ต้องการทำกำไรให้การสนับสนุนอยู่เริ่มสิ้นคลอน ตลาดสินเชื่อ งบดุลของธนาคาร และสถาบันการเงินทุกแห่งเต็มไปด้วยหนี้เสียมูลค่ามหาศาล ถูกแล้ว...มันคือวิกฤติที่ “แท้จริงและหนีไม่พ้น”

การล่มของแบร์ สเตียร์นสร้างความหวาดผวาก็แก่ตลาดและนักลงทุนในเดือนมีนาคม จากนั้นโลกก็ได้เห็นธนาคารและกองทุนเก็งกำไรที่ประสบปัญหาพากันล้มตามกันต่อๆ มาจากหนี้เสียที่โถมทับเช่นกัน เราพากันเดินโฉบยกเขยกลากตัวเข้าสู่เดือนกันยายนซึ่งมีข่าวการยื่นขอล้มละลายของเลห์แมน บราเธอร์สที่มีหนี้สินท่วมหัว คราวนี้รัฐบาลไม่ยื่นมือเข้ามาช่วยขายกิจการเช่นที่เคยทำกับแบร์ สเตียร์น ทำให้ตลาดตื่นตระหนกสุดขีด ตลาดสินเชื่อทั้งระหว่างธุรกิจต่อธุรกิจ และธุรกิจกับบุคคลหยุด

ชะงัก การปล่อยภัยหยุดลง ไม่มีใครรู้ว่าใครซ่อนอะไรไว้หลังบดูล หรือ รู้ว่างบดุลของบริษัทใดที่เชื่อถือได้หรือไม่ได้ ดูเหมือนการคิดในแง่ร้ายจะปลอดภัยกว่า และก็ดูเหมือนว่าทุกคนจะคิดเช่นนี้ด้วย

อย่างที่ปราชญ์คนสำคัญคนหนึ่งเคยกล่าวไว้ว่า “คุณจะรู้ว่าใครแก้ผ้า ว่าย่น้ำอยู่ที่ตอนไหนลงนั้นแหละ” ในฤดูใบไม้ร่วง 2008 นั้น วอลสตรีท เป็นเสมือนอาณาานิคมของเหล่าซีเปลือย และถึงดิฉันไม่บอกคุณก็รู้อยู่แล้วว่าภาพมนุษย์เดินแก้ผ้าโง่งงนั้นไม่น่าดูเลยสักนิด

ตลาดหุ้นตกสุดขีด นักลงทุนพากันติดตอย “ความผันผวน” คือคำยอดฮิต สิ่งที่เรียกว่า “ดัชนีความกลัว” พุ่งขึ้นทำลายสถิติขณะเดียวกับที่ตลาดทำสถิติต่ำสุดครั้งใหม่ ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและอารมณ์ของตลาดตึงต้าวควบคู่กับราคาหุ้น อนาคตของเศรษฐกิจไร้ความแน่นอน สถาบันการเงินที่แข็งแกร่งเริ่มง่อนแง่นหรือห้อยโหนอยู่ที่ปากเหวตามๆ กันมา ไม่แน่ใจว่าอนาคตจะเป็นเช่นไร

ความตื่นตระหนกเกิดขึ้นแล้ว

ในวันที่ 6 ตุลาคม 2008 ดัชนีเฉลี่ยอุตสาหกรรมดาวโจนส์ตกลงอยู่ในระดับต่ำกว่า 10,000 จุดเป็นครั้งแรกนับจากปี 2004 หลังจากนั้นสามวัน ในวันที่ 9 ตุลาคม ดัชนีได้ไถลลงไปต่ำกว่า 8,600 จุด ในวันเดียวกันดัชนี S&P500* ซึ่งติดตามบริษัทที่ใหญ่ที่สุด 500 อันดับของสหรัฐได้ตกลง 42 เปอร์เซ็นต์จากปีที่ผ่านมา กวาดเอากำไรทั้งหมดที่สั่งสมมานานนับปีหายเกลี้ยง สถิติดังกล่าวนี้มาถึงหลังจากที่เลห์แมน บราเธอร์ส ล้มละลายได้เพียงสี่สัปดาห์

มันคือช่วงของการทดสอบความแข็งแกร่งของประสาทแม้แต่กับนักลงทุนที่ผ่านสมรภูมิมานาน ตัวดิฉันเองก็ตื่นตระหนกไม่แพ้กันขณะที่นั่งมองพอร์ตโฟลิโอของตัวเองหดเหลือชนิดเดียว หุ่นบางตัวเป็นหุ่นที่ดิฉันลงทุน

* ดัชนีสแตนดาร์ด แอนด์ พัวร์ส 500 (Standard & Poor's 500)

มานานนับสิบปี...มันจะลดลงไปต่ำสุดเท่าไรกันแน่? บริษัทชั้นดีที่ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับปัญหาที่บรรดาธนาคารและสถาบันการเงินเผชิญอยู่ถูกเชื่อตไปพร้อมกันโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง รวากับว่าจู่ๆ บริษัทเจ้าของสินค้ายอดนิยมหรือค่าปลีกเหล่านี้ต่างพากันหันมาลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีสินเชื่อบ้านเป็นประกันกันหมดแทนที่จะนั่งขายน้ำอัดลมหรือถุงน่องของพวกเขา

การเปิดโทรทัศน์ทุกเช้ากลายเป็นความรู้สึกหดหู่สิ้นหวังผสมผสานกับการผจญภัยที่แสนตื่นเต้น ดิฉันรู้สึกว่าจะต้องบังคับให้ตัวเองทนดูเพื่อจะได้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้นในช่วงคืนที่ผ่านมาและจะมีเรื่องสยดสยองอะไรอีกในวันใหม่ เป็นความรู้สึกคล้ายกับการดูอุบัติเหตุรถชนยับเยิน แม้กลัวที่จะเห็น แต่ก็อดใจดูไม่ได้

สิ่งที่แตกต่างกันก็คือ ในวิกฤตการณ์ครั้งนี้ เราทุกคนอยู่ในรถที่ชนและติดอยู่ในซากรถนั้น

นักข่าวและนักวิจารณ์ตลาดพยายามเกาะติดสถานการณ์ขณะที่ดัชนีตกฮวบๆ อย่างน่าขนลุกขนพองท่ามกลางความตื่นตระหนก ชาวสวนประเด็นร้อนประดั่งเข้ามาอย่างรวดเร็วจนไม่รู้ว่ามีข่าวไหนเป็นข่าวล่าสุด ข้อมูลไหนที่อัปเดตที่สุด ภาพคนสำคัญในรถคันหรู สวมสูทชุดโก้ ตบเท้าเดินเข้าๆ ออกๆ การประชุมปรากฏเป็นข่าวในโทรทัศน์ราวกับเป็นดาราดัง

ท่ามกลางเหตุการณ์ทั้งหมด ชายคนหนึ่งนั่งดูอยู่ในเมืองโอมาฮา รัฐเนบราสก้าที่เงียบสงบ ห่างไกลจากความซุสุมุ่นวุ่นวายของนครนิวยอร์ก และวอชิงตัน ดี.ซี. อย่างที่เคยทำมาแล้วหลายครั้งหลายคราขณะที่ดูเหมือนว่าโลกกำลังจะถึงกาลอวสาน เขาได้ยินเสียงกรีดร้องในโทรทัศน์ และคงไม่อาจหลีกเลี่ยงภาพสีหน้าตื่นตระหนก งงงวย หรือทำใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นของเหล่านักค้าในวอลล์สตรีท ซึ่งปรากฏให้เห็นในโทรทัศน์ทุกวันๆ ทุกวัน หรือทุกชั่วโมงก็ว่าได้

และแล้ว เขาก็ลงมือทำในสิ่งที่คนมีสติและเหตุผลจะทำกันขณะที่

ทุกคนอยู่ในความหวาดกลัว เขาหายใจลึก ยึดตัวตรง แล้วก็เริ่มซื้อหุ้น นอกจากนี้ยังลงทุนอีก 2 หมื่นล้านเหรียญในบริษัท เช่น โกลด์แมนแซคส์ และเจเนอรัล อิเล็กทริก การทำเช่นนี้ต้องมีความกล้าหาญ อดทน และความสามารถในการมองทะลุวิกฤติไปสู่อนาคตเมื่อธุรกิจของบริษัทต่างๆ ในอเมริกาและเศรษฐกิจโลกจะฟื้นตัวขึ้นอีกครั้ง

ผู้ที่จะทำเช่นนี้ได้ต้องมีสภาวะทางอารมณ์เฉพาะตัว วอร์เรน บัฟเฟตต์ ชายในโอมาฮาของเราและ “ปราชญ์คนสำคัญ” ที่เราเอ่ยถึง ก่อนหน้านี้ไม่ได้ตื่นตระหนกและเทขายหุ้น แต่ประเมินสถานการณ์ด้วยความสงบและความมั่นใจซึ่งมาจากประสบการณ์ที่สั่งสมมานานปี และเขาได้แนะนำให้คนอื่นๆ ทำเช่นเดียวกัน โดยบอกว่าพวกเขาเคยเจอวิกฤติแบบนี้มาก่อนแล้วหลายครั้ง และก็รอดมาได้ทุกครั้ง นอกจากนี้ยังเตือนนักลงทุนด้วยว่า เวลาที่ดีที่สุดในการซื้อหุ้นคือตอนที่ทุกคนพากันวิ่งหนีออกจากตลาด ทั้งของถูกให้เลือกซื้อมากมาย

การจะบอกว่าเราต้องมีความเชื่อเช่นนี้ในยามวิกฤติไม่ใช่เรื่องที่ทำได้ง่าย การได้เห็นเงินออมสำหรับยามเกษียณอายุลดลงทุกวันเป็นเวลาหลายสัปดาห์ หรือเงินสะสมสำหรับเป็นทุนศึกษาหาวิทยาลัยของลูกๆ หายวับไปกับตาเป็นเรื่องที่ชวนหดหู่และหมดกำลังใจ เหมือนกับการถูกระหน่ำตีหัวซ้ำๆ โดยไม่มีทางสู้

ในที่สุดดิฉันก็รวบรวมความกล้าเข้าซื้อหุ้นเพิ่มในสองสามบริษัทที่ถืออยู่แล้วในวันอังคารหลังจากที่เลห์แมนยื่นล้มละลาย ดิฉันไม่ได้พูดเวอร์เลย ถ้าจะบอกว่ามันคือการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนที่ยากที่สุดเท่าที่เคยทำมาในชีวิต การตัดสินใจกระโดดเข้าตลาดซึ่งเล่นงานดิฉันจนวามไปทั้งตัวแล้วเป็นสิ่งที่ลำบากมากในตอนแรก มันเป็นเวลาที่น่ากลัวมาก ดิฉันต้องรวบรวมความกล้าทั้งหมดคลิกปุ่ม “ซื้อ” ในเว็บไซต์ของโบรกเกอร์ที่ใช้อยู่ขณะที่ทุกเสียง ทุกสิ่งในตัวละครโกนบอกว่า *อย่า ๖ ๖* แต่โชคดีที่สมองรู้ดีกว่า และสามารถเอาชนะความกลัวที่แทรกซึมอยู่ในทุกองูญได้

ทันทีที่ซื้อหุ้นเหล่านั้น ดิฉันจึงได้รู้จักกับความเจ็บปวดที่แท้จริง ตอนนั้นดิฉันไม่รู้เลยว่าตลาดจะผันผวนจากอาทิตย์เป็นเดือน และอีกหลายเดือน เพื่อทดสอบว่าดิฉันจะถอยหรือไม่ แต่ดิฉันไม่ยอมถอย กอดหุ้นพวกนั้นไว้แน่น รอจนกระทั่งทุกอย่างผ่านพ้นไป ตอนนั้น เมื่อมองดูผลตอบแทนจากหุ้นสองในสามตัวที่ได้ซื้อเพิ่ม (แอปเปิล คอมพิวเตอร์ และซิฟโฟเทิล) ดิฉันต้องบอกว่า ดิฉันมีความสุขมาก ส่วนหุ้นตัวที่สามนะหรือ? แหม...ใครจะซื้อหุ้นถูกไปซะทุกตัวล่ะคะคุณ?

วอร์เรน บัฟเฟตต์สร้างเนื้อสร้างตัวในธุรกิจการเงินได้อย่างมั่นคง จนน่าอิจฉา มีประวัติการลงทุนที่นักลงทุนและผู้จัดการกองทุนส่วนใหญ่ได้แต่ฝัน (และปรารถนา) เป็นเวลาเกือบห้าทศวรรษที่เขานั่งวิเคราะห้และลงทุนในบริษัทที่ดีที่สุด สร้างความมั่งคั่งขึ้นมาเรื่อยๆ เรียกได้ว่า ไม่มีใครเทียบได้กับวอร์เรน บัฟเฟตต์ ความสามารถในการเลือกหุ้นและลงทุนในบริษัทที่มั่นคงและสามารถทำกำไรได้ของวอร์เรนเรียกได้ว่าไม่มีใครหาบติด ทว่าสิ่งที่นิยามความเป็นบัฟเฟตต์...สิ่งที่ทำให้เขาเป็นนักลงทุนอย่างที่เขาคืออยู่ในวันนี้ และทำให้เขาแตกต่างจากนักลงทุนทุกคนในหลายปีที่ผ่านมาก็คือ สภาวะทางอารมณ์ ของเขา

พจนานุกรม The American Heritage Dictionary นิยามคำ temperament* ว่า “คือวิธีการคิด ประพฤติปฏิบัติ และตอบสนองของบุคคลหนึ่งๆ” ในโลกการลงทุน temperament จะแสดงออกมาในรูปของการที่ว่า คุณตัดสินใจโดยมีอารมณ์ครอบงำหรือไม่ ตัวอย่างเช่น การซื้อด้วยอารมณ์ชั่ววูบ และรีบเทขายเมื่อตื่นตระหนก ก่อนเวลาอันสมควร การเสียดายมากเกินไป การซื้อๆ ขายๆ โดยไม่รู้ตัวธุรกิจเบื้องหลังเป็นอย่างไร การปล่อยให้ตลาดที่ผันผวนทำให้คุณง่อยเปลี้ย หรือการนั่งดูราคาที่ตกลง

* temperament = สภาวะทางอารมณ์ นิสัยใจคอ ภาวะจิตใจ ในหนังสือเล่มนี้จะแปลว่า สภาวะทางอารมณ์

เรื่อยๆ และมองเห็นโอกาส...

วอร์เรน บัฟเฟตต์เองเคยพูดถึงความสำคัญของสถานะทางอารมณ์ว่า “คุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของนักลงทุนคือสถานะทางอารมณ์ไม่ใช่ความฉลาด...คุณจะต้องมีสถานะทางอารมณ์ที่มั่นคง ไม่ถึงโกลด์เมื่อเกาะกลุ่มไปกับฝูงชนหรือสวนทางกับฝูงชน”

วอร์เรนยังบอกว่า “การจะประสบความสำเร็จในการลงทุนไม่ได้เกี่ยวกับไอคิวเลย โดยเฉพาะเมื่อระดับไอคิวของคุณสูงเลยระดับ 125 ขึ้นไป แต่เมื่อไอคิวของคุณอยู่ระดับคนธรรมดาทั่วไปแล้ว สิ่งที่คุณต้องมีคือการมีสถานะทางอารมณ์ที่สงบนิ่งพอที่จะควบคุมความหุนหันพลันแล่นที่นำคนอื่น ๆ ไปสู่ปัญหาได้”

ถูกแล้ว “ปัญหายุ่งยาก”

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุต่างๆ อันเป็นที่มาของวิกฤตการณ์การเงินที่ผ่านมาแล้ว เราจะพบว่าต้นเหตุก็คือ “สถานะทางอารมณ์” (ประเภทที่ไม่ถูกต้อง) ของนักลงทุนคือสาเหตุที่นำไปสู่พฤติกรรมกรรมการลงทุน เช่น

- การคิดในระยะสั้นๆ
- เสี่ยงมากเกินไป
- มีหนี้สูงมากอย่างไรเหตุผล
- ความเชื่อที่นำหัวเราะว่าการทำงานด้วยความโลภจะไม่มีวันหยุดลงง่ายๆ ในเร็ววัน
- การมองไม่เห็นถึงผลเสียระยะยาว ที่สืบเนื่องมาจากการตัดสินใจผิดๆ
- การพยายามหาทางทำกำไรด้วยการเอาเปรียบคนที่ไม่รู้ชื่อไหนชื่อไหน

ตราบไต่ที่มีคนโง่พอที่จะขายต่อให้ในราคาสูงขึ้น ไม่ว่าจะที่บ้านหรือหุ้นหรือสินเชื่อชีพไฟรมโดยเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ปลอดภัย ตราบนั่น

งานเลี้ยงนี้จะไม่มีวันเลิก

ทว่าวิกฤตการณ์การเงินในครั้งนี้อย่างมาจากปัจจัยอื่นๆ ด้วย ไม่ใช่ที่จะโทษสภาวะทางอารมณ์เสียทั้งหมด มันเป็นสถานการณ์ซับซ้อนซึ่งสั่งสมมาหลายปี การให้สิ่งจูงใจ รวมทั้งการผ่อนคลายกฎระเบียบและนโยบายการเงินก็มีบทบาทอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีการแข่งขันอย่างรุนแรงในวอลล์สตรีทที่ทำให้นักค้าและนักการเงินไม่สามารถปฏิเสธอะไรก็ตามที่เข้ามาได้ เพราะหากบริษัทของคุณไม่ให้ก็เนื่องจากเกรงว่านี่จะสูญเสียบริษัทอื่นๆ ที่ยินดีจะให้ แต่ไม่ว่าอะไรก็ตามสภาวะทางอารมณ์ก็มีบทบาทอย่างมากอยู่ดี

เมื่อมองย้อนกลับไปเราจะเห็นสภาวะทางอารมณ์เชิงลบในทุกๆ ระดับขณะที่วิกฤตการณ์เริ่มก่อตัว ตั้งแต่ระดับชาวบ้านที่พากันไล่ล่าหาชีวิตที่พร้อมตามแบบฉบับของอเมริกันชน ซึ่งก็คือผู้ซื้อบ้านนั่นเอง แน่نون คนเหล่านี้บางคนเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ แต่ก็ไม่ได้มีปัญหาชีพไฟร์มลากเข้าไปด้วย ที่แยกจากนั้นคือ พวกที่ถูกปล่อยให้ออกไปซื้อสินเชื่อกันๆ ที่รู้ทั้งรู้ว่า ไม่มีโอกาสจะจ่ายคืนได้เลย และก็ยังมีหลายคนที่ตั้งใจกู้หนี้ยืมสินก้อนโตเพื่อซื้อบ้านหลังโตขึ้น หรือมากกว่าที่จำเป็น หรือเกินกว่าที่ซื้อไหว โดยบ่อยครั้งเป็นสินเชื่อประเภทที่ยอมให้จ่ายเฉพาะดอกเบี่ย หรือดอกเบี่ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือทั้งสองแบบผสมกัน แม้จะทราบกันดีว่าในที่สุดดอกเบี่ยจะต้องถูกปรับขึ้น ซึ่งหมายความว่าเงินที่ต้องชำระจะพุ่งสูงขึ้นอย่างมากก็ตาม การที่คนพากันยอมเสี่ยงก็เพราะพวกเขาหวังว่าฟองสบู่สังหาริมทรัพย์จะฟองตลอดไป มูลค่าบ้านจะสูงทะลุฟ้า และพวกเขาสามารถขายทำกำไร และหลุดพ้นออกมาได้ก่อนที่ดอกเบี่ยจะขึ้น

อนิจจา เหตุการณ์ไม่ได้เป็นไปตามนั้น

ราคาบ้านเริ่มตก ดอกเบี่ยสินเชื่อบ้านเริ่มโตสูงขึ้น ทำให้ผู้ที่กระเหี้ยนกระหือรือกู้เงินในตอนแรกเริ่มไม่สามารถจ่ายดอกเบี่ยรายเดือนได้

การผิดชำระหนี้เริ่มเกิดขึ้น ยอดหนี้เสียเริ่มเพิ่มขึ้น แนวโน้มดังกล่าวนี้ทำให้เจ้าของบ้านเริ่มประสบปัญหา ก่อนจะลามมาไปยังธนาคาร สถาบันการเงิน ตลาดสินเชื่อ และตลาดหุ้นทั้งในประเทศและทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทุกแห่งหนตั้งแต่ระดับล่างขึ้นมา ทั้งหมดนี้ก็เพราะคนไม่ตระหนักว่าการคิดในระยะเวลาและการเสี่ยงอย่างไ้ตรงตรงคือความดีงาม ไม่ใช่คำสาป

ในอีกด้านของปัญหา คือบรรดานายธนาคารและสถาบันการเงินผู้ยิ่งใหญ่แห่งวอลล์สตรีทซึ่งโสมมเปื้อนประอะด้วยขยะอารมณ์ยิ่งกว่าผู้ซื้อบ้านที่สายตาสั้นเสียอีก คนเหล่านี้อาจไม่ใช่พวกที่ปล่อยสินเชื่อซัพไพร์ม แต่แน่นอนว่า จะต้องได้ประโยชน์จากมัน และยังเป็นผู้สนับสนุนพฤติกรรมที่ไร้เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังให้ดำเนินต่อไปด้วย นอกจากนี้ยังต้องขอขอบคุณความเต็มอกเต็มใจของพวกเขาในการก่อกวน (leverage) ในระดับที่ไม่มีคนที่มิมีเหตุผลใดๆ จะให้การสนับสนุนหรือแม้กระทั่งสามารถเข้าใจได้ ที่ช่วยกระพือปัญหาด้วยการทำให้ตลาดบ้านล้มพังระเนระนาด

แล้วก็เริ่มมีคำถามว่าหลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกันสินเชื่อของแต่ละธนาคารมีความน่าเชื่อถือและมั่นคงแค่ไหนเนื่องจากดูเหมือนว่าสมมุติบัญญัติของพวกเขาต่างก็มีอะไรบางอย่างที่ไม่ชอบมาพากลซุกซ่อนอยู่ทั้งสิ้น นี่คือสาเหตุที่ทำให้ตลาดสินเชื่อเริ่มถูกแซ่แซ่ ธนาคารเริ่มกลัวที่จะปล่อยกู้ให้เพื่อนธนาคารด้วยตัวเอง เพราะไม่แน่ใจว่าผู้กู้จะมีปัญญาจ่ายคืนหรือไม่ ไม่แน่ใจว่าสมมุติบัญญัติของพวกเขา มีความลับสกรกซุกซ่อนหรือเปล่า เมื่อการปล่อยกู้ระหว่างสถาบันการเงินหยุดลง การปล่อยกู้แก่บุคคลทั่วไปก็หยุดลงด้วยตามมา

แล้วความตื่นตระหนก เพื่อนเก่าของเราจะมาเยือน

นี่เป็นอีกครั้งที่เราได้เห็นสภาวะทางอารมณ์ปรากฏขึ้นใน “ที่เกิดเหตุ” ก่อนจะเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินนั้น สภาวะอารมณ์เชิงลบถูกลามไปทั่ววอลล์สตรีทราวน้ำมันที่ราดลงบนไฟ ผู้คนพากันเสี่ยงอย่างไร้สติ

ขณะที่เงินหลักรไหลเข้ามาเรื่อยๆ วัฒนธรรมในยุคหนึ่งคือ ความระห่ำ ฉันต้องเป็นที่หนึ่ง และทัศนคติแบบขอให้ได้เงินไม่ว่าจะมาจากทางไหนก็ตาม บรรดาโบรกเกอร์ต่างพากันทำเงินนับล้านจากการลงทุนด้วยหนี้และอนุพันธ์ที่สลับซับซ้อน หลายประเภทมาจากความหลงกลวง การเสี่ยงอย่างบ้าระห่ำและการคิดสั้นๆ โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมาในภายภาคหน้าคือสิ่งที่เกิดขึ้นในยุคหนึ่ง

แม้ผู้คนที่บ้าคลั่งจะรู้ว่าวันหนึ่งทุกอย่างจะต้องหยุดลง แต่แทนที่จะตระหนักว่าวันหนึ่งงานเลี้ยงจะต้องเลิกเรา และเริ่มลงทุนอย่างชาญฉลาดด้วยการมองในระยะยาว ส่วนใหญ่กลับพยายามฉกฉวยผลประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ไม่มีใครสนใจกับผลที่จะตามมา

ไม่เพียงแต่สภาวะทางอารมณ์ที่วิปริตจะเป็นตัวการหนึ่งเท่านั้น เมื่อวิกฤตการณ์เริ่มขึ้น ทั้งผู้ซื้อบ้านที่กู้ยืมเกินตัวและวอลสตรีทที่ทำเช่นเดียวกันด้วยหวังจะทำเงินแบบง่ายๆ ยังทำให้ความตื่นตระหนกทางการเงินที่ตามมารุนแรงยิ่งขึ้นด้วย...หุ้นตก นักลงทุนพากันหนีตายจ้าละหวั่นด้วยการขายหุ้นในเวลาที่เราขายที่สุด ทำให้ตลาดหุ้นยิ่งตกลง นักลงทุนยิ่งหนี...เป็นวงวนซ้ำซาก ขณะเดียวกันนั่นเอง วอร์เรน บัฟเฟตต์นั่งมองอย่างสงบ รอที่จะลงมือซื้อหุ้นบริษัทชั้นดีในราคาถูก อันเป็นแบบอย่างของสภาวะทางอารมณ์ที่ถูกต้องของนักลงทุน ไม่ใช่หนักแก๊งกำไร

ข่าวดีก็คือ เราสามารถเรียนรู้ที่จะสร้างสภาวะทางอารมณ์ที่เล็งผลเลิศกับระยะยาว และเป็นนักลงทุนที่สงบนิ่ง ไม่ตื่นตูม สามารถเปลี่ยนความคิดจากการแก๊งกำไรมาเป็นการลงทุน และสามารถลดการเสี่ยงที่ไร้เหตุผลได้ นี่เป็นสิ่งต่างๆ ที่เราควรจะทำหากว่าเราไม่อยากเห็นความผิดพลาดของวิกฤตการณ์การเงินและความตื่นตระหนกในปี 2008 เกิดขึ้นซ้ำรอยอีก

ผลตอบแทนจากการลงทุนของคุณจะเพิ่มขึ้นหากคุณเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์ และฝึกการตอบสนองแบบบัฟเฟตต์ เราอาจไม่สามารถ

ทำให้ทุกคนที่ทำงานในวอลล์สตรีทพยายามปรับปรุงสภาวะทางอารมณ์ของพวกเรา แม้ว่ามันจะทำให้ระบบการเงินแข็งแกร่งยิ่งขึ้นและยุ่งเหยิงน้อยลงก็ตาม แต่เราสามารถค่อยๆ เริ่มได้จากที่นี่ จากพวกเราเอง ด้วยการปรับปรุงพฤติกรรมของเรา

สิ่งที่น่าตื่นตะลึง (อย่างน้อยก็สำหรับผู้่านและนักลงทุนประเภทหนึ่งในกลุ่มของเรา) ก็คือ แม้เราทุกคนจะสามารถปรับปรุงสภาวะทางอารมณ์ของเราได้ แต่มีอยู่กลุ่มหนึ่งที่ต้องพยายามหนักเป็นพิเศษก็ตาม และมันจำเป็นต่อพวกเขาเป็นพิเศษด้วย

คุณผู้ชายคะ...ดิฉันกำลังพูดถึงคุณนั่นแหละ

นักค้าส่วนใหญ่ในวอลล์สตรีท กรรมการส่วนใหญ่ในสถาบันการเงิน และผู้บริหารระดับสูงส่วนใหญ่ของธนาคารเพื่อการลงทุน มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันมากคือ โครโมโซม Y หรือโครโมโซมเพศชายที่ฮึกเหิม ทุกวันนี้วอลล์สตรีทยังคงเป็นสโมสรของผู้ชาย (อย่างน้อยก็ในระดับที่อุป) ที่ทำการตัดสินใจซึ่งมีอำนาจส่งผลกระทบต่อสิ่งต่างๆ แม้ผู้ซื้อบ้านทั้งชายและหญิงถูกกล่าวโทษว่าเป็นผู้มีส่วนต่อการเกิดวิกฤติครั้งนี้ แต่ผู้ที่ทำให้ปัญหาบานปลายและขยายใหญ่โตลุกลามไปทั่วคือพวกผู้ชายที่จัดการเงินก้อนมหาศาลอย่างแท้จริงในวอลล์สตรีท

แน่นอน คุณสามารถพบผู้หญิงหยิบมือหนึ่งที่อยู่ในตำแหน่งที่ทรงอำนาจ คนหนึ่งที่นึกได้ทันทีคือ อีริน คอลแลน ประธานฝ่ายการเงิน (CFO) ของเลห์แมน บราวเธอร์ส ในฤดูร้อนปี 2008 ที่เกิดเรื่อง แต่ดิฉันต้องขอบอกว่า คอลแลนเข้ารับตำแหน่งในเดือนกันยายน 2007 ตอนที่บริษัทมียอดการลงทุนด้วยหนี้สูงลิบอยู่แล้ว โดยรวมแล้ว วอลล์สตรีทยังคงเป็นโลกของผู้ชายอยู่

สิ่งที่เรียกว่า คุณสมบัติ “ของผู้หญิง” เช่น นิสัยชอบสร้างความสัมพันธ์ ความอดทน และความร่วมมือ เป็นสิ่งที่ขาดหายไปอย่างเห็นได้ชัดในช่วงที่ตลาดกำลังบ้าคลั่ง หากวอลล์สตรีทจะมีอุปนิสัยดังกล่าว

มากกว่านี้ มีผู้หญิงในห้องค้าหรือในห้องประชุมกรรมการมากกว่านี้ เป็นไปได้ว่าสิ่งต่างๆ คงไม่เลอะตุ้มเปื้อนอย่างที่เรานอยู่ และถ้ามันไม่เป็นเช่นวันนี้ ตัวเลขในพอร์ตโฟลิโอของเราจะดีกว่านี้ และมีคืนที่นอนไม่หลับน้อยกว่านี้

คุณผู้ชายทั้งหลายคะ...พวกคุณทำอะไรกันมึทราบถึงเป็นอย่างนี้ไปได้?

การศึษาบอกว่าผู้หญิงมีวิธีในการลงทุนต่างจากพวกผู้ชาย พวกเธอจะคิดในระยะยาว ไม่ซื้อขายบ่อยเท่า และพยายามที่จะหลีกเลี่ยงความเสี่ยงมากกว่า ผู้หญิงจะคิดเองมากกว่า และไม่อ่อนข้อให้แกแรงกดดันของเพื่อนฝูง พวกเธอมีฮอร์โมนเทสโทสเทอโรน หรือฮอร์โมน "เพศชาย" ซึ่งพบว่ามึผลกระทบต่อตลาดต่ำกว่า ต้องขอขอบคุณความรู้สาขาใหม่ที่เรียกกันว่า ประสาทเศรษฐศาสตร์ (neuroeconomics) ที่ทำให้เราค้นพบเรื่องนี้ สรุปลึคืออึวิธีการลงทุนของผู้หญิงเป็นวิธีที่สุ่มและปลอดภัยกว่า อันเป็นวิธีที่นักลงทุนทั้งชายและหญิงควรทำ

กรณีนำประหลาดที่ไอซ์แลนด์

มีสิ่งแปลกประหลาดเกิดขึ้นมากมายท่ามกลางภาวะตื่นตระหนกปี 2008 แต่คงจะไม่มีอะไรแปลกไปกว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในไอซ์แลนด์ ประเทศเล็กๆ ที่มีพลเมืองเพียง 300,000 คน แห่งนี้ได้เปลี่ยนจากประเทศเจียบสงบที่ทำการประมงเป็นหลัก กลายมาเป็นศูนย์กลางการเงินที่วุ่นวายในชั่วข้ามคืน ชาวบ้านที่เคยเป็นชาวประมงพากันหันมาซื้อขายอนุพันธ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเขาจะไม่เคยได้ยินมาก่อน ก่อนหน้าปี 2003 ยอดหนี้ของประเทศพุ่งขึ้นสูงเหนือการควบคุม โดย ณ จุดหนึ่งสูงถึง 850 เปอร์เซ็นต์ของจีดีพี มีการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงมากมาย ส่วนใหญ่โดยบรรดา

“นาย” ธนาคารที่ก้าวร้าว ส่งผลให้ประเทศเล็กๆ นี้ล้มละลายในที่สุด ค่าเงินตกฮวบ นักลงทุนพากันผันสลาย

แล้วใครหรือที่ถูกเรียกเข้ามาอภิรักษ์กฤต? ใช่แล้ว ผู้หญิงนั่นเอง ในการแก้ปัญหายุ่งยากทั้งปวง นักการเมือง “นาง” ธนาคารและนักธุรกิจสตรีของไอซ์แลนด์ได้เข้ามายึดอำนาจในการอภิรักษ์เศรษฐกิจที่ย่ำแย่ของประเทศ สตรีได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรี ผู้หญิงที่มีตำแหน่งสำคัญในวงการเงินเริ่มได้รับการสนับสนุนจากชาวไอซ์แลนด์ที่เดือดเนื้อร้อนใจและอยากจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเสียที่

สตรีที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดในกลุ่มสตรีเหล็กเหล่านี้คือ ฮาลยา โทมัสโดททิร์และคริสติน พีเทอร์สโดททิร์ ผู้ก่อตั้งออยดูร์ แคปิทอลร่วมกันในปี 2007 ก่อนที่เศรษฐกิจจะพังทลาย ทั้งสองก่อตั้งบริษัท โดยมี “ค่านิยมแบบผู้หญิง” และสามารถรอดวิกฤตการณ์การเงิน ไอซ์แลนด์มาได้อย่างปลอดภัย ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จอย่างสูง หากพิจารณาจากสถานการณ์ทางการเงินในตอนนั้น

โทมัสโดททิร์พูดถึงความคิดของเธอ และค่านิยมของออยดูร์ในบทความเดือนกุมภาพันธ์ 2009 ว่า :

“พวกเรามีค่านิยมสำคัญของผู้หญิง 5 ข้อคือ หนึ่ง ตระหนักในความเสี่ยง เราจะไม่ลงทุนในสิ่งที่เราไม่เข้าใจ สอง ทำกำไรอย่างมีหลักการ นิยามของกำไรของเราไม่ใช่แค่ทำกำไรในเชิงเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย สาม ตันทุนทางความรู้สึก เมื่อเราลงทุน เราจะทำการประเมินต้นทุนทางความรู้สึกด้วย นั่นคือเราจะดูบริษัท ดูว่าคนที่ทำงานในบริษัทนั้นเป็นอย่างไร วัฒนธรรมของบริษัทนั้นพาไปสู่สิ่งที่ดี หรือที่เสีย สี่ พูดชัดเจน ตรงไปตรงมา เราเชื่อว่าภาษาการเงินต้องเป็น

ภาษาที่คนทั่วไปเข้าใจได้ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ทำให้วัฒนธรรมทางการเงินกลายเป็นเรื่องประหลาดของมนุษย์ต่างดาว ห้า ความเป็นอิสระ เราต้องการเห็นผู้หญิงมีอิสรภาพทางการเงินมากขึ้นๆ เพราะมันคือการกรุยทางไปสู่อิสรภาพที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ในการทำและเป็นทุกอย่างที่คุณต้องการ แต่เราก็ให้คำแนะนำ (ทั้งหญิงและชาย) โดยไม่ลำเอียงด้วย”

เรื่องราวของไอซ์แลนด์ยังคงดำเนินต่อไปขณะที่ปัญหาการเงินของประเทศยังคงตามหลอกหลอนอีกหลายปี ในที่สุดประเทศก็หลุดจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยปี 2008 ได้ในไตรมาสที่สามของปี 2010 แม้ปัญหาจะยังไม่หมดไปเสียทีเดียวก็ตาม ทว่าประเทศเล็กๆ นี้จะทำให้เราได้รู้แจ้งถึงอนาคตทางการเงินของเศรษฐกิจโลกหรือไม่? เราได้แต่หวังว่าจะเป็นเช่นนั้น

โชคดีสำหรับพวกเราทุกคนที่เรามีวอร์เรน บัฟเฟตต์เป็นแบบอย่างที่ยอดเยี่ยม ในการวางแนวทางสู่สภาวะทางอารมณ์อันพึงปรารถนาของนักลงทุน การวิจัยเปรียบเทียบสไตล์การลงทุนของผู้ชายและผู้หญิง และความแตกต่างระหว่างทั้งสองเพศ พบว่า สไตล์การลงทุนของวอร์เรน คล้ายคลึงกันมากกับกลยุทธ์การลงทุนที่ผู้หญิงใช้กัน และสภาวะทางอารมณ์ที่บ่งบอกถึงตัวเขาและทำให้เขาเป็นเจ้าของการลงทุนอย่างที่เป็นอย่างดีก็มีความเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายด้วย

หากคุณมีข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับความถูกต้องและมีเหตุผลของสไตล์และสภาวะทางอารมณ์แบบนี้ เปรียบเทียบกับสไตล์ที่เป็น “ผู้ชาย” กว่าแล้ว ดิฉันต้องขออนุญาตนำคุณไปดูผลตอบแทนจากการลงทุนของเขา เทียบกับของบริษัทต่างๆ ในวอลล์สตรีทในปี 2008 และหลังจากนั้น วอร์เรน บัฟเฟตต์ลงทุนแบบ “บัฟเฟตต์” มานานหลายทศวรรษ ค่อยๆ สร้างสมสินทรัพย์จนเป็นปึกแผ่นมั่นคง ในขณะที่พวกเด็กผู้ชายในวอลล์-

สตรีที่ทำลายความมั่งคั่งของตัวเอง รวมทั้งของพวกเราด้วยจนย่อยยับภายในระยะเวลาสั้นๆ ไม่กี่เดือนเท่านั้น มูลค่าทางบัญชีสะสมในแต่ละปีของวอร์เรนเพิ่มขึ้นรวมกันแล้วมากกว่ากำไรของบริษัทใน S&P500 ถึงสองเท่ามายาวนานกว่าสี่สิบปี ขณะที่พวกวอลล์สตรีทำเงินออกเมษายน อายุของพวกเราหดหายและเศรษฐกิจถึงเหว

ไม่มีข้อสงสัยใดๆ อีกแล้วว่าวิธีใดเป็นวิธีที่ยั่งยืนกว่า และฉลาดกว่าในการสร้างความมั่งคั่งในระยะยาว และนั่นน่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับพวกเราทุกคน...ในการลงทุนเพื่ออนาคตที่สดใสข้างหน้า ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องเปลี่ยนแปลง ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องใช้วิธีของผู้หญิง

สรุปก็คือ ถึงเวลาแล้วที่พวกเราจะต้องลงทุนเหมือนผู้หญิง...แบบนักลงทุนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดตลอดกาล - วอร์เรน บัฟเฟตต์

เพราะฉะนั้น เราจะเริ่มจากที่นี่ เราจะไปดูงานวิจัยเกี่ยวกับผู้หญิงและการลงทุน (คุณคงไม่เห็นว่าเราจะปล่อยปลະละเลยไม่พูดถึงเรื่องนี้หรอกนะ) จากนั้นจะไปดูว่าวอร์เรน บัฟเฟตต์เป็นตัวอย่างชั้นเยี่ยมของการลงทุนโดยมีสภาวะทางอารมณ์แบบผู้หญิงอย่างไร เราจะไปรู้จักกับความเชื่อใดๆ ในการลงทุนที่จะเป็นประโยชน์กับคุณๆ ที่จะเข้ามาลงทุนในอนาคต หรือช่วยให้ผลตอบแทนจากการลงทุนในปัจจุบันดีขึ้นหากคุณลงทุนเองอยู่แล้ว จากนั้นจะปิดท้ายด้วยภาคผนวกที่คุณจะพลาดไม่ได้คือบทสัมภาษณ์นักลงทุนหลายคนที่เป็นแบบอย่างของสภาวะทางอารมณ์ที่ควรจะเป็น พร้อมกับบททวนสิ่งที่เราได้เรียนรู้ รวมทั้งรายชื่อหนังสือที่คุณจะสามารถไปค้นคว้าเพิ่มเติม

เอาละ ตอนนี้อย่าให้คุณรวบรวมข้าวของ เตรียมตัวให้เรียบร้อยหาเครื่องดื่ม และที่นั่งสบายๆ เพื่อจะมาเริ่มกัน หลังจากที่คุณอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว คุณจะพร้อมที่จะลงทุนพร้อมสภาวะทางอารมณ์ที่จะช่วยให้คุณประสบความสำเร็จ อ้อ...และก็ยังสนุกไปพร้อมกันด้วย เพราะที่สุดแล้วการลงทุนควรจะเป็นเรื่องสนุก วอร์เรนเองบอกว่า เขาเดินแท็บไปที่ทำงานทุกเช้า หลังจากอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว คุณก็น่าจะทำได้เช่นกัน

2

วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

หลังวิกฤตการณ์การเงินและภาวะตื่นตระหนกปี 2008 บทบาทและอิทธิพลของผู้ชายต่อเศรษฐกิจของเราดูเหมือนว่าจะลดลงในขณะที่ผู้หญิงเริ่มมีบทบาทและอิทธิพลเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ชายยังได้รับความกระทบกระเทือนจากการเลิกจ้างในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งนี้นี้นมากกว่าด้วย เมื่อมองไปที่อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์/ก่อสร้างและการเงิน ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในครั้ง นี้ เราจะรู้ว่าทำไม

ปัจจุบัน นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์อเมริกา ที่ผู้หญิงคือกำลังแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศ

ผู้หญิงยังเริ่มมีการศึกษามากขึ้น โดยเกือบ 60 เปอร์เซ็นต์ของผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทเป็นผู้หญิง นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2008-2009 ยังเป็นครั้งแรกที่จำนวนผู้หญิงที่ได้รับปริญญาเอกแซงหน้าผู้ชายไปอย่างหวุดหวิดด้วย เพราะฉะนั้นจึงปลอดภัยที่จะพูดว่า ปัจจุบันผู้หญิงมีการเตรียมพร้อมที่จะเติบโตก้าวหน้าต่อไปในเศรษฐกิจวันนี้และวันหน้ามากกว่าผู้ชาย

เราจะได้เห็นผู้หญิงเข้ามาในวงการการเงินมากกว่านี้ด้วยหรือไม่? เป็นไปได้ ปัจจุบัน 42 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่จบปริญญาโทบริหารธุรกิจหรือ MBA เป็นผู้หญิง เมื่อดูแนวโน้มที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปหลังจากวิกฤตครั้งนี้ และมูลค่าการลงทุนที่จะมอบให้ผู้ที่มีความสามารถทางอารมณ์ที่เยือกเย็นกว่าเป็นผู้ดูแลที่ยังคงเพิ่มขึ้น (และหวังว่าจะเป็นเช่นนี้ต่อไป) แล้ว เป็นไปได้ว่าผู้หญิงกำลังมุ่งหน้าสู่วอลล์สตรีทมากขึ้นด้วย

เพราะฉะนั้น หากเราเชื่อว่าทั้งชายและหญิงที่นำทัศนคติที่เป็น

“ผู้หญิง” มากกว่ามาใช้ในการลงทุนจะสามารถเปลี่ยนแปลงโลกการเงินไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้พอร์ตโฟลิโอการลงทุนของเราอ้วนขึ้นด้วย (ไม่ใช่เป็นแค่ในทางทฤษฎีเท่านั้น) เราก็ควรจะสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของเราจริงไหม? พุดไปแล้ว การอิงการลงทุนของเราบนสมมติฐานที่เรียกว่า “สัญชาตญาณของผู้หญิง” จะถือว่าเป็นอคติทางเพศก็ได้

นับเป็นโชคดีของพวกเราที่นักวิชาการและนักเศรษฐศาสตร์เชิงพฤติกรรมซึ่งทำการวิจัยเรื่องนี้อยู่ได้ทุ่มเวลาในการศึกษาความแตกต่างในการลงทุนระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย การศึกษาและสำรวจนี้ย้อนหลังกลับไปหลายปี และครอบคลุมเกือบทุกด้านเกี่ยวกับการลงทุน ตั้งแต่การตัดสินใจ การประเมินความเสี่ยง ความถี่ในการซื้อขาย ความสม่ำเสมอของผลตอบแทน และอื่นๆ

นักวิจัยยังได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างนักลงทุนมืออาชีพทั้งชายและหญิง โดยได้เน้นถึงความจริงที่ว่า ความแตกต่างของสถานะทางอารมณ์ไม่ได้จำกัดอยู่ในโลกของนักลงทุนเท่านั้น ในการศึกษาที่น่าสนใจอย่างมากเมื่อเร็วๆ นี้ ยังได้เปิดเผยให้เห็นถึงบทบาทของฮอร์โมนเทสโทสเทอโรนในการลงทุน ความกล้าเสี่ยง และการซื้อขายด้วย คุณคงไม่ถึงกับช็อกที่ได้ยินเรื่องที่ว่านี้หรอกนะ

ผู้หญิงยังงี้ก็เป็นผู้หญิง

แบรด เอ็ม. บาร์เบอร์และเทอร์เรนซ์ โอติน แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (วิทยาเขตเดวิสและเบิร์กลีย์ตามลำดับ) ได้ตีพิมพ์ผลการวิจัยที่จัดว่ามีชื่อเสียงมากที่สุด (หรือชื่อเสียงสำหรับบางแวดวง) และเป็นการศึกษาที่ไม่เคยมีมาก่อนเกี่ยวกับความแตกต่างของการลงทุนระหว่างเพศชาย-หญิงใน *Quarterly Journal of Economics* วารสารเศรษฐศาสตร์รายไตรมาส ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ 2001 ภายใต้อีชื่อ “Boys Will be Boys:

Gender, Overconfidence, and Common Stock Investment” หรือ “ผู้ชายยังงี้ก็ยิ่งเป็นผู้ชาย : เพศ ความมั่นใจเกินเหตุ และการลงทุนในหุ้นสามัญ” (ชื่อเด็ดถูกใจมั้ยละคะ?)

จากการสำรวจบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนเป็นเวลาเกือบหกปี บาร์เบอร์และโอดีนพบความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างชายกับหญิงทั้งในด้านสถานะทางอารมณ์และผลตอบแทน รายงานวิชาการของพวกเขาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาก่อนหน้านี้ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ชายมีแนวโน้มว่าจะมั่นใจเกินไประมากกว่าผู้หญิงในสิ่งที่ถือว่าเป็นความผิดพลาดของ “ผู้ชาย” (ซึ่ง...เป็นที่น่าเสียใจแต่ไม่น่าประหลาดใจว่า...รวมถึงโลกการเงินด้วย) โดยสรุปว่า พวกผู้ชายคิดว่าพวกเขา “รู้” มากกว่าที่พวกเขา “รู้” ในขณะที่ผู้หญิงยอมรับได้ง่ายกว่าว่าพวกเขาไม่รู้สิ่งที่เธอไม่รู้ และก็ยินยอมพร้อมใจที่จะยอมรับว่าเธอไม่ได้รู้ทุกสิ่งทุกอย่างด้วย

เพราะฉะนั้น ความมั่นใจเกินเหตุมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนและผลลัพธ์อย่างไรบ้าง? คำตอบก็คือ ความมั่นใจเกินเหตุมีผลทำให้ผู้ชายซื้อขายมากกว่าผู้หญิง แล้วการซื้อขายถี่กว่ามีผลเกี่ยวข้องกับผลการลงทุนหรือไม่? คำตอบก็คือ มันทำให้พวกเขาทำได้แย่ง มีค่าใช้จ่ายในการซื้อขายมากขึ้น และทำให้การลงทุนกลายเป็นภาวะ แทนที่จะเป็นการตัดสินใจที่ชาญฉลาด

บาร์เบอร์และโอดีนพบว่าผู้ชายซื้อขายหุ้น (หรือ “หลักทรัพย์”) ในบัญชีที่ถือกว่าผู้หญิง 45 เปอร์เซ็นต์ --- **ลีลิบห้าเปอร์เซ็นต์!!!** การซื้อขายมากเกินไปนี้ทำให้ผลตอบแทนสุทธิที่พวกเขาได้ลดลง 2.65 จุดเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบกับผู้หญิงที่ลดลง 1.72 จุดเปอร์เซ็นต์จากการซื้อๆ ขายๆ ของเธอ ที่แยกว่านั่นคือบรรดาหนุ่มโสด ซึ่งซื้อขายมากกว่าสาวโสดถึง 67 เปอร์เซ็นต์

แม้ผู้ชายที่แต่งงานแล้วจะทำได้แย่งกว่าผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว แต่ยังไม่แย่งเท่ากับพวกชายโสด บาร์เบอร์และโอดีนไม่แปลกใจเลยหลังจากที่

ได้รู้ถึงความมั่นใจเกินเหตุของพวกผู้ชายจากการศึกษา เป็นไปได้ว่าภรรยาคงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของสามี และคงช่วยปราบความมั่นใจเกินเลยของพวกเขาลง อันทำให้ตัวเลขผลตอบแทนของพวกเขาสูงขึ้น

บาร์เบอร์และโอดินยังพบว่า การซื้อขายที่เกินไปสร้างความเสียหายกับทั้งสองเพศ แต่พวกผู้ชายทำความเสียหายให้ตัวเองมากกว่า สรุปก็คือ การซื้อขายโดยไม่จำเป็นคือผู้ร้ายในการลงทุน

สิ่งที่น่าสนใจที่สุดจากการศึกษาของบาร์เบอร์และโอดินที่เป็นประโยชน์กับเราก็คือ การที่ผู้หญิงทำได้ดีกว่าผู้ชายนั้นไม่ใช่เพราะเธอเลือกหุ้นเก่งกว่า หรือเข้าตลาดในจังหวะที่ดีกว่า ผู้หญิงไม่ได้พบหุ้นที่ “เพอร์เฟ็คต์” ในเวลาที่ “เพอร์เฟ็คต์” หรอกนะจะบอกให้ บาร์เบอร์และโอดินย้ำแล้วย้ำอีกในรายงานของพวกเขา

กุญแจในที่นี้ก็คือการซื้อขายของผู้หญิงสร้างความเสียหายให้แก่การลงทุนของตนน้อยกว่าผู้ชายที่มั่นใจในตัวเองเกินเหตุ ความแตกต่างนี้เกี่ยวข้องกับสถานะทางอารมณ์มากกว่าความชำนาญในการลงทุน แม้คุณจะเป็นนักวิเคราะห์หุ้นที่ฉลาดปราดเปรื่องที่สุด แต่การมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องจะทำให้คุณล้มเหลวในฐานะนักลงทุน ความรู้ทั้งหมดทั้งปวงในโลกไม่สามารถแก้นิสัยได้ พูดสั้นๆ ก็คือ สถานะทางอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญ

บาร์เบอร์และโอดินยังเป็นผู้บุกเบิกความเข้าใจที่ว่า “ผู้หญิงมักจะถือครองสถานะที่เสี่ยงน้อยกว่าผู้ชาย” การวิจัยทางสังคมวิทยาก่อนหน้านี้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงโดยเฉลี่ยจะเกลียดความเสี่ยงมากกว่าผู้ชาย ทว่านี่คือครั้งแรกที่มีการบันทึกหลักฐานว่าผู้หญิงจะเลือกหลักทรัพย์ที่ปลอดภัยกว่า

การศึกษาดังกล่าวนี้ได้ทำการวัด “ความเสี่ยง” ของพอร์ตโฟลิโอการลงทุนของนักลงทุนหลายแบบ (สำหรับจุดประสงค์ในที่นี้ เราจะพูดถึงในแง่ “ความผันผวน” เท่านั้น) และทั้งหมดเผยให้เห็นว่าผู้ชายเปิด

รับความเสี่ยงมากกว่าผู้หญิง โดยชายโสดจะเสี่ยงมากที่สุด (ก็จะใครเสียอีกล่ะ?) ยิ่งความเสี่ยงสูง ผลตอบแทนก็ ควรจะ ยิ่งสูง นี่คือนสิ่งที่ชดเชยกัน ถ้าคุณไม่คิดว่าจะได้ผลตอบแทนมากกว่า คุณจะบอกผ่านของที่แน่นอน ไปเอาของที่ไม่แน่นอนทำไมล่ะ จริงมั๊ย?

ทว่ากรณีนี้ไม่ใช่เช่นนั้น แม้นักลงทุนชายจะยอมเสี่ยงด้วยความฮึกเหิม แต่การศึกษาของบาร์เบอร์และโอตินกลับพบว่ากำไรของพวกเขา กลับลดลง และนี่เป็นอีกครั้งที่เราเผชิญหน้ากับสภาวะทางอารมณ์

สรุปแล้ว การศึกษาของบาร์เบอร์และโอตินทำให้เราเห็นว่าความมั่นใจในตัวเองเกินเหตุของผู้ชายทำให้พวกเขาซื้อขายมากกว่าผู้หญิงมาก (มากๆ) และผลก็คือ ผู้หญิงได้ผลตอบแทนสูงกว่า เรายังได้รู้อีกว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มถือครองหลักทรัพย์ที่เสี่ยงน้อยกว่าผู้ชายอีกด้วย

ซื้อขายน้อยกว่า เสี่ยงน้อยกว่า...เท่านี้ผู้หญิงก็นำหน้าไปสองคะแนนแล้ว

คว่ำเงินแล้ววิ่ง

แวนการ์ด บริษัทจัดการกองทุนรวมชั้นนำได้วิเคราะห์การเคลื่อนไหวของบัญชีการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ (IRA) ของนักลงทุน 2.7 ล้านคนของบริษัทระหว่างที่เกิดภาวะตื่นตระหนกในปี 2008 และ 2009 สิ่งที่พวกเขาพบไม่น่าจะทำให้ผู้ที่ได้ทราบผลการศึกษาของบาร์เบอร์และโอตินรู้สึกประหลาดใจ

ใช่แล้ว ผู้หญิงมักจะอยู่เฉยๆ ไม่แต่ต้องพอร์ตโพลีโอของตน ในช่วงที่ตลาดคาดเดาไม่ได้ ในขณะที่ผู้ชายมักจะตื่นตูมและรีบเทขายในเวลาที่ไม่ใช่ คือ ณ จุดต่ำสุด ซึ่งหมายความว่า พวกเขาได้ล็อกขาดทุนก่อนมหาศาลไว้แล้วอย่างไม่ต้องสงสัย และตรรกะตอนที่ตลาดเริ่มฟื้นด้วย ดูเหมือนว่าความมั่นใจเกินเหตุของผู้ชายทำให้พวกเขาซื้อ

ขายในขณะที่วิธีที่ดีที่สุดคืออยู่เฉยๆ

คุณยังจำฉากแสนทรมานจิตใจที่ดิฉันบรรยายไว้ในบทที่ 1 ตอนที่ตลาดหุ้นพังระเนระนาดได้หรือไม่? มันเป็นเวลาที่ยากจะอยู่นิ่ง และทำในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งก็คือ ไม่ขาย ความสามารถในการเฝ้าดูอย่างสงบ ไม่หุนหันพลันแล่น ด่วนตัดสินใจเมื่อตลาดกำลังปั่นป่วน คือคุณสมบัติที่สำคัญมากของนักลงทุนที่ประสบความสำเร็จในระยะยาว นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่ยากเย็นที่สุดที่จะทำได้ด้วย เพราะตอนที่ตลาดร่วงนั้น มันเหมือนนกไม่มีปีก เชื่อดิฉันเถอะค่ะ ดิฉันผ่านมาแล้ว และยังจำได้จนบัดนี้ว่าห้องใส่ดิฉันปั่นป่วนขนาดไหนเมื่อเห็นตัวเลขในพอร์ตโฟลิโอแดงเอาๆ หนักขึ้นทุกวัน อย่างไรก็ตาม ดิฉันยังรู้ด้วยว่า ดิฉันจะรู้สึกแยกว่านั้น หากยกมือยอมแพ้ และเทขายทุกสิ่งทุกอย่าง แทนที่จะหายใจลึกๆ แล้วอยู่นิ่งๆ อย่างน้อยจากข้อมูลของแวนการ์ด ดูเหมือนว่าจากพายุที่เกิดขึ้นในวงการลงทุนเมื่อเร็วๆ นี้ ผู้หญิงได้แสดงให้เห็นว่ามีความอดทนและนั่งรอจนกระทั่งพายุสงบมากกว่าผู้ชาย

เมื่อการมองโลกในแง่ดีไม่ได้ดีที่สุด

ที่ผ่านมา เราได้ทราบว่าผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะซื้อขายน้อยกว่า เสียอย่างบ้าระห่ำน้อยกว่า และขายในเวลาที่ไม่ควรจะขายที่สุดน้อยกว่าด้วย ตอนนี้อาจจะมาดูข้อดีของการมองโลกในแง่ร้ายซึ่งฟังดูอาจจะขัดกับสัญชาตญาณสักหน่อย

ในรายงานวิชาการ ชื่อ “*นักลงทุนสตรีและหลักทฤษฎีหลอกหลวง : นักลงทุนที่มีเหตุผล คือผู้หญิงหรือ?*” โจน แมคเคลลาด์ เฮมินเวย์ แห่งคณะกฎหมาย มหาวิทยาลัยเทนเนสซี ได้นำเสนอประวัติศาสตร์ขนาดย่อที่ตรงเข้าประเด็นจากการวิจัยนิสัยการลงทุนของผู้ชายและผู้หญิง และหนึ่งในสิ่งสำคัญที่เธอย้ำก็คือ นักลงทุนสตรีจะมองโลกในแง่ดีน้อยกว่า

นักลงทุนบุรุษ --- ซึ่งดิฉันคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี

แม้ส่วนใหญ่ในชีวิต การมองโลกในแง่ดีเป็นสิ่งที่เราต้องการ ทว่าในการลงทุนมันสามารถเป็นโทษกับวิจารณ์ญาณและมุมมองของเราได้ ผู้ที่มองโลกในแง่ดีมักจะมองความสามารถและความเชี่ยวชาญในการลงทุนของตนเองสูงไป (“ความมั่นใจเกินเหตุ” อย่างที่บาร์เบอร์และโอดินบอกไว้) กล้าเสี่ยงมากไป และบางครั้งอาจให้ความสนใจกับข้อมูลเชิงบวกที่สนับสนุนสิ่งที่ตนสรุปไว้แล้วเท่านั้น เนื่องจากการมองโลกในแง่ดี คนเหล่านี้จึงมักคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับหุ้นของพวกเขาจะต้องมีแต่เรื่องดี ๆ เท่านั้น และปิดหูปิดตาไม่ยอมฟังเรื่องไม่ดีทั้งปวง

ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่มองโลกในแง่ร้าย จะอยู่ในความเป็นจริงมากกว่า ซึ่งในโลกการลงทุนนั้น การมองโลกตามความเป็นจริงดีกว่า การเพ้อฝันวาดวิมานในอากาศอย่างแน่นอน ต้องขอขอบคุณที่ผู้หญิงไม่ค่อยจะมีความมั่นใจในระดับเดียวกับผู้ชาย อีกทั้งยังให้คะแนนความรู้ในการลงทุนต่ำกว่าที่พวกผู้ชายจะให้แก่ตัวเอง และมีแนวโน้มที่จะตอบสนองตามความเป็นจริงด้วย ผู้หญิงส่วนใหญ่จะตัดสินใจเกี่ยวกับผลตอบแทนที่เป็นไปได้และความสามารถของตนได้ดีกว่า แม้จะหมายถึงความไม่เชื่อมั่นในตนเองก็ตาม ความมั่นใจเลยเถิดและการมองโลกในแง่ดีสามารถฆ่าผลตอบแทนได้ เพราะฉะนั้นการมีความสงสัย ไม่แน่ใจ บ้างเล็กๆ น้อยๆ จึงดีกับพวกผู้หญิงและการลงทุนของพวกเขา

ผู้หญิงกับกองทุน

ตอนนี้เราทราบแล้วว่านักลงทุนสตรีรายย่อยมองโลกในแง่ดีน้อยกว่า และมักจะตื่นตูมเทขายหุ้นเมื่อตลาดถล่มน้อยกว่า ซื้อขายน้อยกว่า และลงทุนแบบเสี่ยงๆ น้อยกว่า แต่พวกนักลงทุนผู้หญิงมีอาชีพอะไร? ความแตกต่างนี้ยังคงใช้ได้หรือไม่?

สเตฟาน รูอนซีและอเล็กซานดรา นิสเซนได้ทำการศึกษาความแตกต่างระหว่างผู้จัดการกองทุนชายกับหญิงซึ่งยืนยันถึงข้อเท็จจริงที่พบในอดีตและเผยให้เห็นสิ่งที่พบใหม่ นักวิจัยทั้งคู่ได้วิเคราะห์ผลตอบแทนของกองทุนรวมทุกกองทุนที่มีผู้จัดการดูแลคนเดียว (ไม่ใช่เป็นกลุ่ม) ในช่วงตั้งแต่เดือนมกราคม 1994 ถึงธันวาคม 2006 รวมทั้งสิ้น 15,170 กองทุน โดยราว 10 เปอร์เซ็นต์มีผู้หญิงเป็นผู้จัดการ พบว่าแม้ความแตกต่างของนักลงทุนชนกลุ่มน้อยนี้จะเห็นไม่ชัดเจนเท่าในกลุ่มนักลงทุนรายย่อย แต่ก็แสดงให้เห็นถึงข้อได้เปรียบของสภาวะทางอารมณ์ของผู้หญิงอย่างเห็นได้ชัด

การศึกษาชี้ให้เห็นอีกครั้งว่า ผู้หญิงชอบเสี่ยงน้อยกว่าผู้ชาย และสิ่งที่พบใหม่ก็คือ ผู้จัดการกองทุนสตรีจะเลือกลงทุนโดยใช้ “สไตล์การลงทุนแบบสุดขั้ว” น้อยกว่าพวกผู้ชาย ไม่เพียงเท่านั้น พวกเธอยังยืนหยัดกับสไตล์การลงทุนของเธอมากกว่า โดยไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา...ไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่ก็ตาม และเช่นเคย นักลงทุนผู้หญิงจะซื้อขายน้อยกว่าชาย แม้แต่ในหมู่มืออาชีพ ความแตกต่างนี้ยังคงอยู่

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสนใจคือ สภาวะทางอารมณ์ที่สงบนิ่ง และอดทนของผู้หญิง ไม่ได้ทำให้ประสิทธิภาพของเธอเหนือกว่าผู้ชายเลย ประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่มไม่ได้ต่างกันนัก อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพไม่ได้เป็นทุกอย่าง ความสม่ำเสมอและ “ประสิทธิภาพที่คงทน” (หรือความสามารถในการสร้างผลตอบแทนที่สม่ำเสมอปีแล้วปีเล่า) ก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน

รูอนซีและนิสเซนแสดงให้เห็นว่าการเกาะติดกับวิธีการและปรัชญาการลงทุนที่ใช้ ไม่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา ริงตามแนวโน้มการลงทุนฮอตฮิต และธรรมชาติของสตรีที่ไม่นิยม “สไตล์การลงทุนแบบสุดขั้ว” ทำให้กองทุนรวมที่มีผู้หญิงเป็นผู้จัดการให้ผลตอบแทนที่สม่ำเสมอและคงทนกว่า

สรุปก็คือ ผลการดำเนินงานของกองทุนรวมที่มีผู้หญิงเป็นผู้จัดการจะผันผวนน้อยกว่ากองทุนที่มีนักกลงทุนชายเป็นผู้จัดการ อย่างที่นักวิจัยบอกว่า “การค้นพบนี้แสดงว่า ผลงานในอดีตเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าผลงานในอนาคตของกองทุนที่มีผู้หญิงเป็นผู้จัดการน่าจะดีกว่าผู้ชาย”

แม้ว่าประสิทธิภาพในการจัดการกองทุนจะไม่มีแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผู้จัดการกองทุนหญิงกับชาย แต่สถิติเกี่ยวกับผู้จัดการกองทุนเก่งกาจเมื่อเร็วๆ นี้ ได้เผยให้เห็นสิ่งที่ตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง กองทุนเก่งกาจเป็นกองทุนการลงทุนพิเศษสำหรับนักกลงทุนประเภทบุคคลที่มีสินทรัพย์สูงมากและนักกลงทุนสถาบัน ปกติแล้วผู้จัดการกองทุนจะทำการเปิดสถานะเพื่อ “เก่งกาจ” ภายในพอร์ตโฟลิโอของตนเอง โดยจะ “ลอง” (long) หรือ “ชอร์ต” (short) หุ่น (การเก่งกาจหุ่นจะสูงขึ้นหรือต่ำลง) ในหลายกรณีกองทุนเก่งกาจจะมีความเสี่ยงกว่ากองทุนรวมโดยเฉลี่ยมาก

เฮดจ์ฟันด์ รีเสิร์ช อิงค์ บริษัทซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับอุตสาหกรรมกองทุนเก่งกาจได้ทำการติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนเก่งกาจที่มีผู้จัดการเป็นสตรีระหว่างปี 2002 ถึงพฤษภาคม 2009 พบว่า กองทุนเก่งกาจที่มีผู้จัดการเป็นสตรีให้ผลตอบแทนเฉลี่ยที่ 9.06 เปอร์เซ็นต์นับตั้งแต่เปิดกองทุน เทียบกับดัชนีถ่วงน้ำหนักเฉลี่ยของกองทุนเก่งกาจอื่นๆ ที่ 5.28 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้นยังไม่พอบริษัทยังพบอีกว่า ระหว่างภาวะตื่นตระหนกทางการเงินปี 2008 กองทุนของผู้จัดการหญิงยังเสียหายไม่หนักหนาสาหัสเท่ากับกองทุนเก่งกาจอื่นๆ โดยสินทรัพย์ของกองทุนลดลงเพียง 9.61 เปอร์เซ็นต์เทียบกับ 19.03 เปอร์เซ็นต์ สรุปว่า พวกเธอมีผลประกอบการที่ดีกว่าเมื่อตลาดอยู่ในขาขึ้น และขาดทุนน้อยกว่าเมื่อตลาดเป็นขาลง แม้ว่าการศึกษานี้จะไม่ได้เจาะลึกลงไปถึงสาเหตุของผลประกอบการที่เหนือกว่า แต่เราคาดเดาได้น่าจะมีอะไรเกี่ยวข้องกับการศึกษาอื่นๆ ที่เราได้กล่าวมาแล้ว

ไม่สะท้านกับแรงกดดัน

เอาละ ที่ผ่านมาระดับเราได้สร้างภาพให้เห็นว่านักลงทุนสตรีคือผู้ที่ยอมเสี่ยงน้อยกว่า ซื้อขายน้อยกว่า มองโลกตามความเป็นจริงมากกว่า และยืนหยัดต้านทานพายุในตลาดได้ดีกว่านักลงทุนชาย เรายังได้ทราบอีกว่า นักลงทุนหญิงสร้างผลตอบแทนที่สม่ำเสมอกว่า และในโลกของกองทุน เก่งกาจอะไร ผู้จัดการกองทุนสตรียังทำได้ดีกว่าไม่ว่าตลาดจะเป็นขาขึ้นหรือขาลง ทว่าในโลกการลงทุนยังมีเรื่องเกี่ยวกับสภาวะทางอารมณ์และแนวโน้มต่างๆ ของสตรีให้ค้นพบอีกมาก

รายงานเมื่อเร็วๆ นี้ของ National Council for Research on Women สภาวิจัยสตรีของสหรัฐอเมริกาได้เรียกร้องให้อุตสาหกรรมการเงินเพิ่มจำนวนสตรีในตำแหน่งผู้จัดการกองทุน โดยได้ยกการศึกษาและการสำรวจเกี่ยวกับผู้หญิงและการลงทุนมาสนับสนุน แนนอน สภามีเหตุผลที่ดี และรายงานดังกล่าวได้พยายามโน้มน้าวอุตสาหกรรม โดยบอกว่าการเพิ่มจำนวนผู้จัดการกองทุนสตรีจะช่วยเพิ่มผลตอบแทนของการลงทุน ช่วยลดความเสี่ยง และยังได้ประโยชน์จากความคิดที่หลากหลายขึ้นด้วย เมื่อดูจากสิ่งที่เราได้เรียนรู้มาแล้ว นับว่าพวกเขามีเหตุผลที่ดี

ทว่าสิ่งที่น่าสนใจในที่นี่ก็คือ การค้นพบ 2 ข้อที่รายงานดังกล่าวนี้เน้นย้ำ คือ หนึ่ง ผู้หญิงจะทำการศึกษาการลงทุนอย่างถี่ถ้วนก่อนที่จะตัดสินใจมากกว่าผู้ชาย และ สอง พวกเขาจะคล้อยตามแรงกดดันน้อยกว่า รายงานดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีปี 2002 ใน *International Journal of Bank Marketing* - วารสารการตลาดธนาคารสากล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงจะขุดคุ้ยลึกกว่า วิเคราะห์ข้อมูลละเอียดลออกว่า และศึกษาข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่เป็นไปได้มากกว่า แม้ว่ามันจะขัดต่อการศึกษาเบื้องต้นของพวกเขาก็ตาม สรุปสั้นๆ ก็คือ พวกเขาต้องการรู้ให้มากที่สุด และจะทุ่มเวลาในการศึกษา ในทาง

ตรงกันข้าม ผู้ชายมักจะชอบใช้ทางลัดในเรื่องของข้อมูล โดยจะดูปัจจัยกว้างๆ และมองข้ามข้อมูลที่ขัดกับสิ่งที่พวกเขาคิดไว้แต่แรก พูดอีกอย่างก็คือ ผู้ชายจะไม่จุกจิกจู้จี้และตัดสินใจไปเลย แต่ผู้หญิงจะใช้เวลากับรายละเอียดมากกว่า เรื่องนี้ฟังดูมีเหตุผล เมื่อคิดถึงทัศนคติที่แตกต่างกันในการเสี่ยงที่เราได้พูดไปแล้ว

สิ่งที่พบต่อมายิ่งน่าตื่นเต็นกว่านั้น คือ ในปี 2008 การศึกษาของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย - ซานตาบาร์บาราพบว่า เมื่ออยู่ในภาวะลำบากหรือขาดทุน พวกผู้ชายจะเสี่ยงอย่างบ้าเลือดยิ่งขึ้น ถ้าพวกเขาคิดว่าเพื่อนๆ ในระดับเดียวกันกำลังจับตามองและตีค่าพฤติกรรมของพวกเขาอยู่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรอดักด่าข่มกัน ที่แย่กว่านั้นก็คือ แม้ผลที่ได้จะเหมือนกับการลงทุนที่เสี่ยงน้อยกว่า พวกผู้ชายก็ ยังคง เลือกทางที่เสี่ยงกว่าอยู่ดี

แต่ผู้หญิงจะไม่มีพฤติกรรมเช่นนี้ พวกเธอจะเลือกวิธีเดียวกันไม่ว่าจะมีคนจับตามองอยู่หรือไม่ก็ตาม ดูเหมือนว่าพวกเธอจะไม่ใส่ใจกับเรื่อง “หน้าตา” และจะทำการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่มีในมือเป็นหลัก แทนที่จะพยายามทำตัวเหนือพวกที่คิดว่าเป็นคู่แข่ง ความกดดันของเพื่อนฝูงซึ่งมีผลต่อวิกฤตการณ์การเงินภายในห้องค้าและห้องประชุม อันมีแต่ผู้ชายที่พยายามเบ่งทับกันนี้ เป็นสิ่งที่ทั้งน่าทึ่งและน่าเป็นปัญหา เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าความกดดันจากเพื่อนฝูงไม่ได้เป็นปัญหาสำหรับเด็กหญิงอายุ 13 ปีในโรงเรียนมัธยมต้นเท่านั้น (จริงหรือ? พวกนั้นนินทาอะไรกันอีกบ้าง?)

คุณคงเข้าใจผิดแล้วมั้ง

หลังจากที่ได้พูดถึงลักษณะของนักลงทุนสตรีซึ่งทำให้พวกเราได้ทราบ ว่า พวกเธอจะซื้อขายบ่อยครั้งกว่า เสี่ยงน้อยกว่า อยู่ในโลกความ

จริงมากกว่า สามารถอยู่หนึ่งไม่ตัดสินใจด้วยความตื่นตูมยามที่สถานการณ์ตลาดยุ่งยากมากกว่า ศึกษาข้อมูลละเอียดกว่า และไม่สยบต่อแรงกดดันของเพื่อนฝูงแล้ว เรายังมีข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้จากความผิดพลาดอีกด้วย ผู้จัดการการลงทุนของเมอริลลินซ์ซึ่งปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของแบล็คคร็อค ได้ทำการสำรวจความเห็นของนักลงทุน 1,000 คน (ชายหญิงอย่างละ 500 คน) ทั่วประเทศทางโทรศัพท์ในปี 2004 และได้พบความแตกต่างสำคัญเกี่ยวกับสถานะทางอารมณ์ระหว่างนักลงทุนชายกับหญิงอีกครั้ง

การสำรวจของเมอริลลินซ์พบว่า ผู้ชายมีแนวโน้มว่าจะซื้อ “หุ้นเด็ดโดยไม่ศึกษา” (24 เปอร์เซ็นต์ ต่อ 13 เปอร์เซ็นต์) จากผู้ชายที่ยอมรับความผิดพลาดนี้ 63 เปอร์เซ็นต์บอกว่าพวกเขาทำผิดแบบนี้มากกว่าหนึ่งครั้ง เทียบกับผู้หญิงเพียง 47 เปอร์เซ็นต์ที่จะทำความผิดพลาดซ้ำสอง เราไม่ประหลาดใจเลยที่รู้ว่าเมื่อการสำรวจถามว่าอะไรหรืออารมณ์ใดที่มีส่วนในการทำให้พวกเขาตัดสินใจผิดพลาด พวกเขาตอบว่า ความโลภ ความมั่นใจเกินไป และการขาดความอดทน มากกว่าพวกผู้หญิง

การตระหนักว่าคุณได้ทำความผิดพลาดและพยายามเรียนรู้เพื่อไม่ทำอีกเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักลงทุน เราจะได้เห็นกันต่อไปว่า วอร์เรน บัฟเฟตต์ทำได้ดีมากเป็นพิเศษในเรื่องนี้ และอย่างน้อยจากการสำรวจนี้ และจากสิ่งที่เราได้เรียนรู้มาแล้วเกี่ยวกับการมั่นใจเกินไปและผลกระทบที่มีกับการคิดที่ชัดเจนแล้ว ดูเหมือนว่าผู้หญิงก็ได้เปรียบในเรื่องนี้ทำได้ดีกว่าด้วย

เรื่องนี้ต้องโทษฮอร์โมน

เศรษฐศาสตร์เชิงพฤติกรรมได้เผยให้เห็นว่า ผู้หญิงชอบเสี่ยงน้อยกว่าผู้ชาย ชื่อขายน้อยกว่า มีพอร์ตโฟลิโอที่ทำได้ดีกว่า มองโลกตามความ

เป็นจริงมากกว่า ศึกษาข้อมูลถี่ถ้วนกว่า และสยบต่อแรงกดดันของเพื่อนฝูงน้อยกว่า ต้องขอขอบคุณการทุ่มเทศึกษานานนับปีของนักเศรษฐศาสตร์เชิงพฤติกรรมอย่างเทอร์เรนซ์ โอตินและแบรด บาร์เบอร์ ที่ทำให้เราสามารถเข้าใจได้ดีขึ้นถึงสภาวะทางอารมณ์โดยรวมที่เหมาะสมกับการลงทุนมากกว่าของผู้หญิง

การศึกษาเมื่อเร็วๆ นี้ของศาสตร์สาขาใหม่ที่เรียกว่า ประสาทเศรษฐศาสตร์ (neuroeconomics) ได้พบอะไรบางอย่างที่แตกต่างออกไปอย่างแท้จริงคือ การที่ผู้หญิงมีฮอร์โมนเทสโทโรนน้อยกว่าผู้ชายทำให้ผู้หญิงนิ่งกว่า และเป็นนักลงทุนที่มีวินัยกว่า (เสียใจด้วยนะจ๊ะหนุ่มๆ) คำว่า neuroeconomics ซึ่งศาสตราจารย์พอล แซค แห่งบัณฑิตวิทยาลัยแคลมอนด์เป็นผู้คิดขึ้นคือ การ “ผสมผสานความรู้ทางประสาทวิทยาศาสตร์และเศรษฐศาสตร์เข้าด้วยกันเพื่อศึกษาวิธีการตัดสินใจของคนเกี่ยวกับการเสี่ยงและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพ” จากการศึกษาเคมีในร่างกายที่มีผลต่อสมองและรูปแบบของการคิด ศาสตร์ที่น่าตื่นตาตื่นใจได้เผยให้เห็นความเป็นไปได้มากมายในการเข้าใจถึงการตัดสินใจทางการเงินและการรับความเสี่ยง

จอห์น เอ็ม. โคตส์ แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ได้สร้างความสั่นสะเทือนให้โลกการเงินในปี 2008 เมื่อเขาได้เปิดเผยผลการวิจัยเกี่ยวกับฮอร์โมนเทสโทโรน คอร์ติโซล และกำไรจากการค้าหุ้น โดยโคตส์และโจ เฮอร์เบิร์ต ผู้ร่วมงานของเขาได้ทำการเก็บตัวอย่างน้ำลายจากนักค้า 17 คนในลอนดอนวันละสองครั้งเป็นเวลาแปดวัน เพื่อติดตามระดับเทสโทโรนและคอร์ติโซลของพวกเขา จากนั้นได้ทำการติดตามผลการศึกษาด้วยการทำการศึกษาที่เจาะลึกลงไปอีกกับผู้ร่วมงานอีกคน

นักค้า 17 คนในการศึกษาล้วนเกี่ยวข้องกับการเก็งกำไรที่มีความเสี่ยงสูง โดยส่วนใหญ่จะถือครองสถานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือฟิวเจอร์ ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวข้องกับการคาดเดา

ราคาในอนาคตของโภคภัณฑ์หรือหุ้น โดยในบางกรณีเกิดขึ้นในช่วงเวลาไม่กี่วันที่เท่านั้น แม้ดิฉันจะไม่ได้พูดถึงการลงทุนของรายย่อยแบบใดๆ ในที่นี้ ทว่าสิ่งที่ค้นพบน่าทึ่งมาก และน่าจะมีความหมายครอบคลุมด้วย

(กรณีที่คุณต้องรื้อฟื้นความรู้ทางชีววิทยาสมัยมัธยมปลาย เทสโทสเทอโรนและคอร์ติซอลเป็นสารสเตียรอยด์ธรรมชาติ หรือฮอร์โมนประเภทหนึ่งที่มีผลต่อร่างกายและจิตใจของเราเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสัญชาตญาณ เช่น การต่อสู้ หรือการหนี การสืบพันธุ์ รวมทั้งความต้องการประสบความสำเร็จและการสร้างฐานะของเรา)

จากทฤษฎีก่อนหน้าสองทฤษฎีเกี่ยวกับเทสโทสเทอโรน คือ สมมติฐานเกี่ยวกับ “ความท้าทาย” และ “ผลจากการเป็นผู้ชนะ” นักวิทยาศาสตร์ได้ทำการวัดว่า เทสโทสเทอโรนมีผลต่อการเสี่ยงทางการเงินอย่างไร ซึ่งสมมติฐาน “ความท้าทาย” บอกว่า ในผู้ชาย ระดับเทสโทสเทอโรนจะสูงขึ้นเท่ากับที่จำเป็นในการมีกิจกรรมทางเพศ โดยจะพุ่งสูงกว่านี้ในยามที่ต้องเผชิญอันตราย ซึ่งทำให้เกิดความก้าวร้าวเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม สมมติฐาน “ความท้าทาย” สามารถหาหลักฐานได้จากการศึกษาสัตว์มากกว่าในมนุษย์ ส่วนหนึ่งก็เพราะสมองของเรามีการพัฒนาสูงจนสามารถเอาชนะอิทธิพลจากฮอร์โมนได้ดีกว่าสัตว์สปีชีส์อื่น นอกจากนี้ยังยากแก่การบ่งชี้ลงไปด้วยว่าแต่ละการศึกษา มีความหมายอย่างไร และเราจะมีวิธีการวัดเรื่องที่คลุมเครือ เช่น “ความก้าวร้าว” ได้อย่างไร นี่คือเหตุผลหนึ่งที่นักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษทั้งสองมีมุมมองที่ดีเกี่ยวกับการศึกษาของพวกเขา เพราะการประเมินและวัดผลกำไร-ขาดทุนของนักค้าเป็นเรื่องง่าย ไม่มีอะไรให้ดิ้นได้มากนัก นอกจากนี้ แม้ว่านักค้าชายจะไม่ “ก้าวร้าว” ถึงขั้นต่อยตีกัน แต่ “ความท้าทาย” ปรากฏอยู่ในรูปของการแข่งขันกับกันและกันเพื่อวัดว่าผลตอบแทนของใครเหนือกว่า (อย่าลืมว่าเราพูดถึงแรงกดดันจากเพื่อนว่อะไรบ้างก่อนหน้านี้)

ในอีกด้าน “ผลจากการเป็นผู้ชนะ” ได้รับการบันทึกไว้อย่างละเอียด

ทั้งในอาณาจักรของสัตว์และโลกกีฬา โดยทั่วไปจะพูดถึงระดับของเทสโทสเทอโรนที่มีผลต่อคู่ต่อสู้ไม่ว่าในการต่อสู้ระหว่างสัตว์ หรือระหว่างนักกีฬา หรือทีมกีฬา พูดงๆ ก็คือ ระดับเทสโทสเทอโรนจะสูงขึ้นเมื่อคาดว่าจะมีการเผชิญหน้าหรือในการแข่งขัน โดยมีการพบว่าสัตว์หรือนักกีฬาที่ชนะจะมีระดับเทสโทสเทอโรนสูงกว่าภายหลังการต่อสู้เสร็จสิ้น ส่วนที่แพ้ คุณคงทายถูกว่า ระดับเทสโทสเทอโรนจะต่ำกว่า เช่นเดียวกับที่หูลู่และหางตกก็ว่าได้ ที่น่าสนใจว่านั่นก็คือ การชนะทำให้ระดับเทสโทสเทอโรนสูงขึ้น ซึ่งนำไปสู่การชนะมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่ระดับเทสโทสเทอโรนที่ยิ่งสูงขึ้นไปอีกเหมือนกับเป็นวงวน ดังนั้นเราจึงเรียกว่า “ผลจากการเป็นผู้ชนะ”

จากการตีกรอบการวิจัยภายในสมมติฐาน “ความท้าทาย” และ “ผลจากการเป็นผู้ชนะ” นักวิจัยชาวอังกฤษต้องการทราบถึงความเกี่ยวข้องระหว่างระดับเทสโทสเทอโรนกับวันที่นักค้าทำกำไรได้สูงสุด ซึ่งพวกเขาพบว่า ในวันที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด และทำเงินได้มากที่สุดนั้น ระดับเทสโทสเทอโรนของพวกเขาได้สูงขึ้นมากที่สุดด้วย

นอกจากภาพนักค้าตะโกนโหวกเหวก เส้นเลือดที่คอเต้นตุบๆ ใบหน้าแดงก่ำ เหงื่อท่วมตัวแล้ว การวิจัยนี้ยังบอกว่าระดับเทสโทสเทอโรนที่สูงขึ้นนี้อาจช่วยให้นักค้าสามารถตรวจสอบข้อมูลจำนวนมากๆ ได้รวดเร็วขึ้น และตัดสินใจที่จะเสี่ยงได้เร็วขึ้นด้วย สไตลการซื้อขายที่ “มีความถี่สูง” ของชายเหล่านี้คือตัวอย่างที่ดีที่สุดของประโยชน์ของเทสโทสเทอโรน นักวิจัยทั้งสองยังเชื่อว่าสำหรับสไตลการลงทุนที่ไต่ตรงมากกว่า ประโยชน์ของเทสโทสเทอโรนอาจส่งผลทางลบต่อผลลัพธ์ได้ พวกเขายังสังเกตเห็นว่าการซื้อขายอย่างบ้าคลั่งมีส่วนประกอบทางกายด้วยเช่นกัน โดยอาจเป็นผลจากระดับเทสโทสเทอโรนที่สูงขึ้น

ฮอร์โมนอีกตัวที่มีบทบาทในที่นี่คือ คอร์ติซอล ซึ่งจะสูงขึ้นเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ตึงเครียด ดังนั้นนักวิทยาศาสตร์จึงเชื่อมั่นว่าจะกระโดดขึ้นเมื่อนักค้าเริ่มขาดทุน อย่างไรก็ตาม นั่นไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาพบ

เบาะ สิ่งที่พบคือ ระดับคอร์ติโซลเพิ่มขึ้นจริง แต่ไม่เกี่ยวกับการเสียเงิน
 ทว่าเกี่ยวข้องกับความผันผวนที่สูงขึ้นของตลาด

คอร์ติโซลช่วยในการเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดและ
 ความไม่แน่นอน และการผันผวนของตลาดคือความไม่แน่นอนในระดับ
 สูง การศึกษานี้บอกว่า “ผลการศึกษาของเราแสดงให้เห็นถึงความเป็นไป
 ได้ว่า ขณะที่เทสโทสเทโรนเป็นสัญญาณของการฟื้นคืนของเศรษฐกิจ
 คอร์ติโซลเป็นสัญญาณของความเสี่ยง” ดังนั้นยามที่ตลาดปั่นป่วน นักค้า
 ไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป ระดับคอร์ติโซลของพวกเขาจะพุ่งขึ้น เพื่อ
 เตรียมพวกเขาให้พร้อมไปกับสิ่งที่ไม่ไม่มีใครรู้

เพราะฉะนั้น หากเรารู้ว่านักค้าที่ประสบความสำเร็จสูงมากมีระดับ
 เทสโทสเทโรนสูงขึ้น และรู้ว่าร่างกายของพวกเขาตอบสนองต่อความ
 ผันผวนและไม่แน่นอนของตลาดด้วยการผลิตคอร์ติโซล ฮอริโมนซึ่งเกี่ยว
 ข้องกับความเครียดมากขึ้นแล้ว มันมีความหมายอย่างไรกับนักลงทุน
 ทั้งชายและหญิง? คำตอบก็คือ ในด้านร้าย เทสโทสเทโรนและคอร์ติโซล
 สามารถส่งผลเสียกับผลตอบแทนของนักลงทุนแต่ละคน และในระดับ
 เศรษฐศาสตร์มหภาค มันยังเป็นผลร้ายต่อตลาดเงินอีกด้วย

เราจะมาดูที่คอร์ติโซลก่อน การศึกษาพบว่า เมื่อคอร์ติโซลพุ่ง
 ขึ้นถึงระดับหนึ่ง มันสามารถส่งผลเสียต่อผลการดำเนินการได้จากการ
 ทำให้นักค้า “เกลียด” การเสี่ยงขึ้นมาอย่างไรเหตุผล จะมองเห็นอันตราย
 ในทุกการเคลื่อนไหวของตลาด เห็นความหลอกลวงเบื้องหลังราคาหุ้น
 ทุกตัวที่กะพริบอยู่บนกระดาน เมื่อคอร์ติโซลอยู่ในระดับสูงนานเกิน
 ไป มันจะกลายเป็นอาการเรื้อรัง ทำให้ความเลวร้ายกลายเป็นจริงตาม
 ความคาดคิด...จากการที่นักค้าเริ่มรีรอที่จะลงมือแม้จะเป็นก้าวที่ฉลาด
 และมีประโยชน์ก็ตาม เมื่อใดที่ความกลัวเข้าเกาะกุม ความหวาดหวั่น
 เข้ายึดครอง แสดงว่าคุณเป็นเหยื่อของคอร์ติโซลแล้ว

ในระดับมหภาค ความมั่งงอยเปลี่ยทางจิตใจอาจทำให้ตลาดร่วง

หล่นลงมากกว่าที่เป็นได้ ความผันผวนทำให้เกิดคอร์ติโซล คอร์ติโซล ทำให้กลัว ความกลัวทำให้ตลาดยิ่งผันผวน วงเวียนเช่นนี้ไปเรื่อย ทำให้ตลาดที่ตกต่ำอยู่แล้วยิ่งตกลงอย่างน่ากลัวมากขึ้นอีก

อย่างที่กล่าวไปแล้วว่า เบลโทสเทอโรนสามารถช่วยให้นักค้ากล้าเสี่ยงมากขึ้น ศึกษาและตัดสินใจเร็วขึ้น ซึ่งทำให้ทำเงินได้มากขึ้น แต่การมีเบลโทสเทอโรนในระดับสูงนานเกินไป ทำให้เรากล้าเสี่ยงมากเกินไป ผลก็คือ กำไรมากมายจากระดับเบลโทสเทอโรนในวันนี้ อาจกลายเป็นขาดทุนในวันพรุ่งนี้ได้ เมื่อความผันผวนของตลาดเข้ามาร่วมแจม เราจะพบว่าคนที่เสี่ยงอย่างบ้าระห่ำทำทั้งหลายจะเริ่มประสาตเสีย และตลาดก็จะเริ่มตกลง การศึกษาดังกล่าวนี้อธิบายว่า ฟองสบู่และการถล่มของตลาดไม่จำเป็นต้องเป็นเพราะฮอริโมนเสมอไป แต่มีหลักฐานที่บ่งว่า “ฮอริโมนอาจช่วยทำให้เหตุการณ์ยิ่งร้ายแรงหรือบานปลายได้”

นอกจากนี้ นักวิจัยยังบอกว่า ความหลากหลายของเพศและอายุในตลาดเงินจะช่วยทำให้ตลาดมีเสถียรภาพขึ้นได้ โดยบอกว่า ระดับเบลโทสเทอโรนของผู้หญิงอยู่ที่เพียง 5-10 เปอร์เซ็นต์ของผู้ชาย และก็อย่างที่เรารู้ได้ทราบกันแล้วว่า พวกเธอจะสยบต่อความเครียดหรือแรงกดดันจากเพื่อนฝูงอันมาจากการแข่งขันได้ยากกว่าและน้อยกว่าผู้ชาย ดังนั้นจึงมีเหตุผลที่จะเชื่อว่า การเพิ่มผู้หญิงเข้ามาในทองคำ ห้องประชุมกรรมการ และตำแหน่งอื่นๆ ในวงการเงินโลกที่ผู้ชายยึดครองอยู่แล้ว จะช่วย “ลดความผันผวนของตลาดอันมาจากฮอริโมน” ได้ ทั้งนี้ ต้องขอขอบคุณที่โดยธรรมชาติแล้วผู้หญิงมีระดับเบลโทสเทอโรนไม่มากนัก

วิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นทั่วโลกในฤดูใบไม้ร่วงปี 2008 จะเกิดขึ้นหรือจะร้ายแรงเหมือนอย่างที่เป็นหรือไม่หากว่ามีผู้หญิงในวงการเงินขึ้นสูงมากขึ้น? การขาดซึ่งเบลโทสเทอโรนของพวกเธอจะช่วยทำให้ฮอริโมนของพวกผู้ชายจางลง ทำให้ตลาดผันผวนขึ้นลงในช่วงแคบลง และทำให้อารมณ์ตลาดนิ่งขึ้นหรือไม่? แน่ละ ไม่มีใครบอกได้แน่นอน

100 เปอร์เซ็นต์ ทว่าหลักฐานทั้งหมดชี้ไปที่ว่า ความหลากหลาย ไม่เพียงแต่เพศเท่านั้น แต่ยังความคิด ประสบการณ์ และมุมมองโลกด้วย น่าจะทำให้ผลที่ออกมาแตกต่างจากที่เกิดขึ้น

ภาพลักษณ์ของนักลงทุนสตรี

นักวิทยาศาสตร์และนักวิชาการที่ขยันขันแข็งในวงการพฤติกรรม การเงินและประสาทเศรษฐศาสตร์จะยังคงทำการศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรม ทักษะสติ และผลลัพธ์ของการลงทุนที่แตกต่างระหว่างชายกับหญิงต่อไปอย่างไม่ต้องสงสัย มันเป็นเรื่องที่คนไม่เคยเบื่อหน่าย บางครั้งก็เป็นที่ได้เถียง แต่ที่แน่นอนก็คือ ให้ความรู้ความเข้าใจใหม่แก่เราเสมอ เมื่อนำสิ่งที่เราได้เรียนรู้มาประกอบกันเป็นภาพที่บอกว่า สภาวะทางอารมณ์ของการลงทุนที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างไร รับรองว่าเราทุกคนจะคุ้นเคยกันดี ทว่าก่อนที่จะเข้าสู่เรื่องคุณสมบัติที่เหมือนกันระหว่างนักลงทุนสตรีกับบอร์เรน บัฟเฟตต์ สิ่งที่ทำให้เขาเป็นนักลงทุนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดตลอดกาล และเราทุกคนสามารถเรียนรู้จากสภาวะอารมณ์ของเขาได้อย่างไรนั้น ขอให้เรามาทบทวนสิ่งที่พูดมาแล้วทั้งหมดกันอีกครั้ง นักลงทุนสตรีมักจะ :

1. ชื่อๆ ชายๆ น้อยกว่าผู้ชาย
2. แสดงออกถึงความมั่นใจเกินควรน้อยกว่า ผู้ชายมักคิดว่าพวกเขา รู้มากกว่าที่พวกเขา รู้จริง ขณะที่ผู้หญิงมักจะรู้ตัวว่าตนไม่รู้ อะไรบ้าง
3. ผู้หญิงชอบความเสี่ยงน้อยกว่าผู้ชาย
4. มองโลกในแง่ดีน้อยกว่า ดังนั้นจึงมีมุมมองที่ตั้งอยู่บนความเป็นจริงมากกว่า

5. ทุ่มเวลากับการศึกษาการลงทุนที่เป็นไปได้ พิจารณาในทุกแง่มุม และรายละเอียด รวมทั้งมุมมองที่แตกต่างไปมากกว่าผู้ชาย
6. ยืนหยัดต้านทานแรงกดดันจากเพื่อนฝูงได้มากกว่า และมักจะตัดสินใจแบบเดียวกันไม่ว่าจะมีคนจับตามองอยู่หรือไม่ก็ตาม
7. เรียนรู้จากความผิดพลาด
8. มีเทสโทสเทอโรนต่ำกว่าผู้ชาย ทำให้พวกเขาพร้อมใจรับความเสี่ยงน้อยกว่า ซึ่งทำให้วงจรตลาดผันผวนน้อยกว่า

ผลจากวิธีการลงทุนและสภาวะทางอารมณ์ที่แตกต่าง ทำให้นักลงทุนสตรีมีผลการลงทุนที่สม่ำเสมอและคงทนกว่า คุณสามารถวางใจพวกเขาได้ นอกจากนี้ในโลกของการเก็งกำไร ผู้จัดการกองทุนเก็งกำไรสตรีก็ยังมีผลงานที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับบุรุษ และยังได้รับผลกระทบจากการตกต่ำของตลาดไม่รุนแรงเท่าด้วย

ลักษณะทั้ง 8 ประการที่กล่าวมาข้างต้นคือทัศนคติที่นักลงทุนทุกคนไม่ว่าชายหรือหญิงควรมี และเราทุกคนก็ทำได้ด้วย แม้จะไม่ง่าย แต่ก็เป็นไปได้ เราอาจต้องฝึกฝน ต้องทำงานอย่างหนัก อาจผิดพลาดเป็นครั้งคราว...แต่มันเป็นไปได้ การทำเช่นนี้ จะทำให้เราได้ผลตอบแทนที่เหนือกว่าเหมือนกับนักทุนสตรีทั้งหลาย...และแน่นอน วอร์เรน บัฟเฟตต์

สิ่งสำคัญอีกอย่างคือ เราควรลองดู เราต้องฟังทัศนคติเก่าๆ ของ วอลล์สตรีท หลังจากที่เราได้ผ่านวิกฤตการณ์การเงินซึ่งส่งผลกระทบต่อทุกคนแม้แต่ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเลยก็ตาม วิกฤตครั้งนี้ทำให้ทุกคนพากันจนลง เพราะฉะนั้นขอให้เราอ่านต่อไป เพื่อที่จะได้ทราบว่าวอร์เรน บัฟเฟตต์ นักลงทุนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดตลอดกาลมีสไตล์การลงทุนที่ค่อนข้างมาทางผู้หญิงมากกว่าที่พวกเขาตระหนักกันอย่างไร และทำไมมันจึงเป็นสิ่งที่ดีมากเมื่อมาถึงเรื่องการลงทุน